

FOAIA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an 4 cor, 40 bani,
Pe o jumătate de an 2 cor, 20 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor, anual.
Abonamente se fac la „Tipografia Poporului“ Sibiu.

Foaie politică Apare în fiecare Duminică.

Telefon Nr. 146.

Adresa telegrafică: »Foaia Poporului«, Sibiu.

INSERATE:

să primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
(Strada Măcelarilor Nr. 12).

Un șir petit prima-dată 14 bani, a doua-ora
12 bani, a treia-ora 10 bani.

Morți am fost ș'am înviat!

Acum nu vom mai muri, — până Carpații vor fi.

De George Fleșariu, c. și r. maior în retragere, Aigen-Salzburg.

„Christos a înviat!“ — „Adevărat c'a înviat!“ Cât de dulce și de mângăitor, cât de evlavios și înălțător de suflete sună aceasta salutare românească și creștinească. Ea îți reamintește, anume când trăiești departe de neamul și biserica ta, cari ți-au sădit-o în suflet, îți reamintește zic dulcea și frageda copilărie, cu frumoasele noastre obiceiuri de Paști, cu puterea lor fermecătoare, cu care te atrag și te leagă de scumpa lege românească, așa de tare, încât nici o putere lumească să nu te mai poată desface de ea.

Sădiți părinți, preoți și învățători, sădiți D-Voastră în prima linie și să sădim cu toții scumpele noastre obiceiuri în fragedele inimi a micilor românași, căci numai în traiul acestor obiceiuri, păstrate și cultivate în limba dulce românească, a trăit și va trăi pururea mândrul nostru neam.

Numai pomul altoit de mic ca pomișor va produce fructe bune și nobile, iar nu mere pădurețe. Poporul nostru va rămâne românesc, bun și nobil, numai dacă vom planta în prunțuții nostri simțămintele nobile românești, cântându-le lor și cântând ei cu noi bucuriile și durerile noastre în limba dulce strămoșească; numai dacă ne vom saluta cu ei la sfintele Paști cu evlaviosul nostru „Christos a înviat!“ și numai dacă ne vom putea mângăia și întări sufletul prin rugăciuni înălțate în limba noastră către Celce a înviat din morți.

Văzând atotputernicii zilelor noastre, că astfel stând lucrurile, pomișorii români altoiți românește, nicicând n'or produce poame pădurețe, s'au hotărât să-i altoiască ei cu mlădițe de viața lor, ca să producă fructe după placul și gustul lor.

Sărmanii copilași nici în școalele populare, ba nici în asilele de copii să nu mai învețe în limba lor și nici măcar religia cu sfântul „Tatăl nostru“ românesc, să n'o mai audă pe românește.

Iată deci gândul draconic și meșteșugul urgisit, prin care să ne pomenim odată fără frumosul nostru salut de Paști, fără scumpa noastră limbă și în urmă fără națiune, căci doară *limba este inima*, este viața națiunii.

Dară mulțumim Domnului, nici o teamă mai mult. Vom trece noi și prin aceasta, precum am mai trecut și prin altele atât

de grele și de primejdioase de 18 sute de ani, decând am descins pe acest pământ.

Cam 80 de ani după Învierea Domnului, împărații romani Traian și Aurelian adusu-ne-au aici din viața latină nobilă și au sădit cu noi noile grădini romane: **Dacia Traiană și Dacia Aureliană** de atunci, adică ținuturile locuite de **România mea de azi** cu **14 milioane** de suflete și cu o estindere dela Nistru mai până la Tisa și peste Dunăre prin Balcani până în Grecia.

Prăbușindu-se împărăția străbunilor noștri romani, au devenit și grădinile romane din răsărit pradă vecinilor, cari cu lăcomie au năvălit din toate părțile asupra lor, sfășiindu-le și împărțindu-le între sine.

Huni, Turci, Avari, Muscani, Greci și alții făcându-s'au stăpâni peste noi, ruptu-ne-au, fără însă a ne putea despoia de credința și de limba noastră strămoșească. De aceea este chiar de admirat uriașa putere de viață a neamului românesc. Politicește el a fost de fapt mort. De provincie, de țară, de națiune românească nu se mai scria, nu se mai pomenea nimic sute de ani. Inzadar cauți după ele în istoria lumii. *Șterși am fost cu totul din istoria popoarelor*, care ne băgă într'o oală cu noii stăpânitori ai provinciilor noastre, numindu-ne după ei Turci, Muscani, Greci și așa mai departe.

Ba abia 70 de ani mai înainte de azi morți eram, după istoria și legile stăpânitorilor noștri, chiar și în Ardeal, unde nu erau recunoscute decât cele trei națiuni: ungurească, săsească și săcuiască, pe când Românii, majoritatea locuitorilor și cei mai vechi domnitori ai țării, erau batjocoriți ca „wallachische Haufen“ (adunături valahe).

Dacă au văzut că n'am murit și la **1848 înviam ca națiune română**, au pus pe un venetic și renegat din țara nemțească cu numele Hunfalvi („früher“ Hundsdorfer), care după teoria lui Rössler să ne facă el istoria, după care să creadă lumea și să credem și noi că **noi nu suntem noi**, adică Români dela Romani, ci niște venetici de mestecătură din neamuri proaste și barbare. Dacă au văzut, că atât lumea mare, cât și noi nu dăm crezământ acestor

scornituri istorice, ba nici cu articolul de lege 44 din 1868 nu pot face nimic, — prin care ferecându-ne vreau a ne tăgădui dreptul de a ne numi în Ardeal și Ungaria națiune română, după limbă și neam, ci numai „membrii cu buze valahe ai națiunii politice unitare maghiare“, — s'au cumișit și Dumnealor puțin, și azi în anul Domnului 1914 recunosc și ei, că deși morți am fost (după părerea lor) iar am înviat și trăim, și azi suntem așa de tari și de mulți, precum n'am mai fost niciodată.

Deci azi putem zice cu tot dreptul și cu inima plină de bucurie, că dacă urgia vremilor trecute ne-au fost șters din viața popoarelor și am fost crezuți de morți, noi singuri prin puterea noastră uriașă și fără de păreche în istoria popoarelor iarăși am înviat. Aceasta o dovedește mai mult ca orice și încercările de pace cu Românii a primului bărbat din stat, a ministrului Tisa, care prin recunoașterea comitetului nostru național ca adevărat reprezentat ales al poporului român, îi zice acestuia indirect: „Adevărat că ai înviat!“

Învierea Domnului din acest an are pentru noi Românii, cu deosebire pentru cei din Ardeal și Ungaria, o însemnătate de tot mare. După atâtea sute de ani, cu serbători de Paști turburate totdeauna, prin gândul și privirea, ba amarele suferințe și neîndreptățiri a poporului român, fără nici o nădejde de îndreptare a relelor, — dat ne este acum, că cu serbarea sfintei învieri din acest an, să simțim în noi și învierea convingerii; iar din starea lucrurilor politice de azi să vedem cu ochii și învierea garanției despre **căștigarea** deplină a **drepturilor** noastre naționale și politice, și adică **întrun viitor foarte apropiat.**

Situația generală politică de azi, după grozavul războiu din ultimii doi ani, uriașele zguduiri și schimbări în Balcani, grupările noi de țări și puteri armate, frumoasele roade, întărirea și vaza mare, cu care s'a împodobit România în criza balcanică, devenind astfel *primul factor de putere în Balcani*, — aceste toate sunt o puternică întărire a Românismului întreg, o desamortire, o deșteptare la viață nouă națională plină de speranță și pentru cei des-nădăjduți și amortiți naționalicește.

România, ca inima etnografică a românismului întreg, are lipsă de viața națională a Românilor din țările vecine. Aceștia formează un zid de asigurare pentru existența României. Este doar o deosebire mare între a avea frați de același sânge în jurul tău ca vecini, ori niște dușmani ai neamului tău.

Dacă Românii vecini României s'ar pierde prin maghiarizare ori rusificare, atunci și România ar fi primejduită în existența ei. România, care este astăzi pețită ca o fată bogată și frumoasă și căciulită din toate părțile, cere cu drept cuvânt și va **trebui să ceară** și în interesul ei propriu, că „*alesul inimii*“ sale are să respecte și să garanteze existența națională a fraților ei din țările mărginașe, prin acordarea tuturor drepturilor lor naționale și politice.

Iată aici în vre-o câteva cuvinte, arată în mod limpede, chiar și pentru un cârpaci politician, meșteșugirea politicii în chestia română, importantă azi pentru întreaga Europă. Durere, diplomația noastră austro-ungară a dovedit până acum, că n'a înțeles nici aceasta socoteală politică atât de simplă, pe când dușmanii monarhiei, în frunte cu Muscanii, trag capital mare în folosul lor din greșelele colosale ale diplomației noastre maghiarizate, sbiciuite de mine fără nici o cruțare în mai mulți articoli speciali.

Dară să sperăm, că s'or face **iute** pe toate liniile schimbări și **reforme radicale**, iar politica noastră internă și externă va fi condusă nu ca până acuma în mod egoist și folositor numai *nemesilor* și în paguba monarhiei, a popoarelor ei, — ci în folosul acestora și prin urmare și în folosul Românilor.

În aceasta privință să ivesc deja porniri și mișcări îmbucurătoare, așa că eu, care mă ocup temeinic cu ele și le observ toate, pot zice cu *deplină siguranță*, că Învierea Domnului din 1914 cade la un timp cu aurora (zorii) învierii dreptății, egalității și împăcării generale a tuturor popoarelor asuprite, deci și a scumpului nostru popor român.

Doar desrobirea popoarelor creștine din anul trecut de sub jugul urgisit turcesc, doar moartea sutelor de mii nimiciți în acel groaznic răzbel înviere însemnează pentru toate popoarele ținute sute de ani în moarte națională și politică, fie ele din orice împărăție și fie aceasta cât de tare, chiar și Rusia cu 170 milioane de oameni.

Doar cu sulurile de fum înălțate din tăciunaria sutelor de sate din Balcani, mistuite de focul rezelului, înălțatu-s'au și *nădejdele popoarelor asuprite*, că aproape trebuie să fie și liberarea lor și împărțirea lor cu toate drepturile cerute de veacul luminilor în cadrul împărăției lor, ai căror fii credincioși au fost și sunt.

Doar roșata cerului de-asupra flăcărilor din satele și orașele arzânde turcești este o iluminare dojenitoare pentru capetele turcești, muscănești etc., întunecate de pofte de-a mai ține încă și azi milioane de popoară în orbiceala robiei și a sclăviei.

Sfânta înviere a Domnului ne arată, că bucuriile adevărate numai trecând prin dureri și suferințe să pot ajunge. Prin suferințe la întărire și oțalire, prin calvar și moarte la înviere și la viață.

Nedescris de multe și de mari sunt durerile și suferințele neamului românesc în cele 1800 de ani, decând trăște aici.

Cu drept cuvânt putem zice: Morți am fost și am înviat! Fiindcă chiar primul conducător azi în stat, contele Tisa, prin încercările sale de împăcare cu Românii le-a zis acestora indirect un — deși unguresc — „Adevărat c'ați înviat“, să ne vedem îndată de lucru, să ne asigurăm iute toate cele de lipsă pentru o viață națională și politică aici în împărăția noastră.

Prin vicleniile contelui Tisa am fost însă zăpăciți destul până acum și am pierdut ocaziuni bune și timp scump pentru a ajunge la ceva. Părerile savanților (marilor învățați) români *Iorga* și *Xenopol* despre pactul maghiaro-român (în Gazeta Transilvaniei) sunt cunoscute și demne de însemnat.

Dacă înainte de consfăturile cu Tisa nu s'a putut face nimic pentru organizarea partidului — din cauza nerecunoașterii acestuia — **să nu mai stăm și mai departe neactivi** (în nelucrare), nici chiar o săptămână mai mult. Să nu lăsăm ca flăcările însuflețirii poporului pentru drepturile lui, — puse în cumpăna înfăptuirii prin puterea împrejurărilor a anilor din urmă, — să fie stinse prin lipsă de activitate necesară, prin apa desamăgirii, a desiluziunii. Flacăra stânsă cu apă s'aprinde greu iară, chiar și dacă este încă jar în tăciunele fumegând.

* * *

Cu tot respectul și cu toată încrederea față de aleșii poporului din comitetul central al partidului național român din Ardeal și Ungaria, îmi permit a releva de cea mai mare urgență următoarele puncte, cari sigur sunt expresie arzândă a poporului:

I. Imediată începere cu **organizarea partidului** din cel mai mare oraș până în cel mai mic sat. Toată ziua de întârziere este o pagubă mare națională.

II. Imediata **convocare a conferinței naționale** spre aprobarea activității de până acum a comitetului și spre stabilirea activității lui în viitor și anume a postulatelor poporului pentru eventuale consfățuri noi cu guvernul. În aceste postulate sunt *necondiționat* a se *număra* și a se *pretinde hotărât* și cu toată *tăria*, *împlinirea* acestor puncte.

1. **Învățământul poporal** în toate școalele poporale, precum și în asilele de copii are să urmeze numai în limba maternă a majorității copiilor. Cetitul și scrisul în limba statului să poată lăsa în ultimele două clase a acestor școli.

2. În țările culte să vin pe 3^{1/2} milioane de locuitori peste 50 școli medii (gimnazii și școale reale). Noi însă n'avem nici măcar una susținută din averea statului, saturat cu banii din darea Românilor. **Noi cerem** deocamdată **10 gimnazii** complete respective școli reale, prin *imediata* prefacere în școli românești a 10 gimnaziilor, respective reale de stat în centrele cu populație românească, precum sunt Aradul, Timișoara, Caransebeșul, Oradea-mare, Clujul, Alba-Iulia, Sibiuul, Aiudul, Făgărașul și Brașovul.

3. Mai puțin ca un milion Italieni austrieci își capătă universitatea lor pe sepele statului, și numai din considerări de alianță cu Italia. Rutenii din Galiția, mai puțin ca noi, încă își capătă universitatea lor și mai multe gimnazii dela stat. Croații, mai puțin ca noi, își au universitatea lor.

Deci cerem și noi *pentru patru milioane Români din Ungaria* și Austria o **universitate românească** pe teritoriul Ungariei, susținută de stat. Universitatea românească este o necesitate absolută, pentru că avem dreptul pe baza legii din 1868.

4. Să cerem, ca toate oficiile de stat, precum și celelalte aflătoare toate în ținuturi cu populație românească, să fie ocupate de funcționari români, prin a căror instrucție în școli superioare să impune de sine universitatea română. Cerem deci **funcționari români** în administrație, justiție, în comune, la comitat, la căile ferate etc., aflătoare în ținuturi românești.

5. Cel puțin un **ministru român** în cabinetul (guvernul) din Budapesta, conform numărului nostru de 3^{1/2} milioane locuitori ai țării.

6. Acordarea și garantarea celor **75 mandate de deputați** pentru dieta țării în sumar, conform numărului poporului de 3^{1/2} milioane. Împărțirea mandatelor o face comitetul central. **În delegațiuni cerem 6 mandate.**

7. Deja cu **începerea sesiunii viitoare a delegațiilor** — cred finea lunii curente, — cerem să fim reprezentați acolo prin **doi deputați** din cei cinci, pe cari îi avem de prezent. Este o nedreptate strigătoare la cer, că noi Românii să n'avem nici un deputat în delegațiuni. Noi cu 10 regimente, pe când Ungurii cu 15 regimente au peste 40 de delegați, cari dispun acolo de sângele și averea noastră, hotărâsc pace ori rezel, fără ca noi să fim întrebați măcar.

8. Intrând cu 1 Iulie a. c. în vigoare noua lege penală (de judecată) militară, cerem modificarea ei într'acolo, ca **limba română să nu fie și în armata împărătească scoasă din dreptul ei** prin limba maghiară, ca limbă de pertractare și de judecată.

9. Cerem pentru noi în sumar **60** din sutele de **stipendii militare** de stat pentru tinerii români din școlile militare.

10. Cerem ca **soldații români grațiat**, să nu mai fie, ca până acum, mângăiați și grijiți în cele sufletești, prin preoți maghiari romano-catolici în limba maghiară, ci prin preoți români de aceasta confesiune în limba română. Aceasta o cere și interesul credinței creștinești.

11. Cerem primirea anuală a numărului corăspunzător (regimentelor românești) de **tineri români în școlile militare** atât la armata comună cât și la honvezi.

12. **Învățătorii** dela școalele române să fie puși egali în plată și în toate cu cei dela școalele de stat.

13. **Să nu să facă nici o deosebire în plata dela stat a preoților** noștri după numărul claselor absolvate, încât preoții fac tot aceeași slujbă bisericească. Fiecare preot să capete cel puțin 1600 coroane.

Aceste puncte trebuie să fie inima postulatelor comitetului central național.

III. Tratatative (consfățuri) cu guvernul ar fi mai bine dacă nu s'ar face singuratec de o națiune, ci deodată de către **toate națiunile nemaghiare**. O astfel de acțiune ar impune mai mult guvernului, căci toți nemaghiarii ar fi sprijiniți și de conaționalii lor din Austria.

IV. Tratatativele să se facă **ad coram publicum**, prin facerea cunoscută a postulatelor precum să face aceasta în **Bohemia**

între Cehi și Germani. **Adecă să nu se mai țină lucrurile tot în secret.**

V. Este us universal, că dacă generalii intră în tratative de pace cu inamicul, gregarii (soldații de rând) stau sub scutul domnilor dela masa verde și sunt apărați contra atacurilor din tabăra dușmană. Dar pe timpul mai mult de un an al tratativelor între Tisa și fruntașii noștri, vitejii gregarii români (d. e. Bratu, Savu, Hăl-măgean, Murășian etc. etc.) au fost urmăriți și aspru pedeșiți pentru fapte eroice în *lupta națională*. Trist destul!

De s'ar afla odată omul, care pătrunzând starea politică prezentă, să-i spună lui Tisa oblu și verde, că **cu fleacuri și cu vorbe goale nu mai merge**. Să-i arete marelui fraseolog (îndrugător de vorbe goale) ultraoligarh și politician catastrofal al monarhiei, că starea Maghiarilor este azi foarte mizerabilă, iar a Românilor foarte favorabilă. Să-i arete, că maghiarimea se află pe coboriș, iar românimea pe suiș și că chiar **Maghiarilor să le pară bine, că Românii tot mai vreau să facă pace cu ei**. Românii din monarhia noastră împăcați fiind, îndată au puterea atrăgătoare pentru România și românismul întreg spre împărăția habsburgică.

Monarhia are **dela Maghiari 2 corpuri de armată, dela Români 1^{1/2}, dela România ar mai putea avea acum 5 și în curând 6 corpuri**. Iată deci cei doi factori (Români și Maghiari) cu calculul militar al împărăției noastre.

Deosebirea este foarte mare. Aceasta este oglinda stării de prezent. Monarhia noastră și Tripla-Alianță (Germania, Italia și Austro-Ungaria) nu pot renunța de dragul Maghiarilor la alianța României. **Ungurii sunt absolut siliți să facă pace cu Românii, ori vreau ori nu, și Românii trebuie să-și capete drepturile lor.**

Să știm numai noi ce facem, — mai bine ca până în ceasul acesta, — să-și facă fiecare datorința, apoi dreptatea învinge foarte curând. Și în timp foarte apropiat putem apoi serba deplina Inviere și a acestei sfinte dreptăți, dimpreună cu înfrățirea și împăcarea tuturor popoarelor din glorioasa noastră împărăție habsburgică, spre mărirea ei și spre bucuria și mulțumirea tuturor ei fii credincioși.

Cu paloșul.

111

Poveste vitejască din vremea descălecatului Moldovei
de
Radu Rosetti.

(Urmare).

Patru din oamenii lui Ițic erau doborâți la pământ, ceilalți patru, încunjurați de un număr aproape îndoit de dușmani, căutau loc ca s'o rupă de fugă, când s'auzi un tropot de copite și un glas care acoperi tot sgomotul luptei, strigă:

— Ce bătaie este acolo? Stați că vă liniștim noi!

La auzul acestui glas, Ileana care ieșise în marginea drumului, strigă:

— Ajutor! scăpați-mă!

— O femeie strigă ajutor, zise acelaș glas care vorbea, pe dânșii măi!

Și călăreții, cu paloșul sus, se răpeziră asupra lui Stoian și a oamenilor lui. Acei din tovarășii Jidovului care mai rămăseseră

La situație.

Câteva observări în legătură cu lupta noastră politică.

În fruntea numărului de azi publicăm un articol din peana unui vrednic bărbat al nostru, care luptă mult cu condeiu în străinătate pentru drepturile poporului român. Cele scrise mai sus de dl maior Fleșariu sunt atât de lămurit spuse, încât oricare cetitor va putea ușor înțelege starea lucrurilor.

În legătură cu acest articol voim însă și noi a remarcă unele momente. Dl maior nu trăiește în mijlocul poporului său, dar cu toate acestea cunoaște foarte bine stările noastre. Și tocmai împrejurarea, că Domniasa trăiește mai la o parte de vârtejul luptelor noastre, îi dă puțința dlui maior Fleșariu să vadă lucrurile mai limpede și să judece cu sânge mai rece asupra lor, ca de pildă noi, ceștia, cari trăim între frământări de tot felul.

Recunoscând această stare faptică, credem, că merită o deosebită atenție cele spuse de dl maior în partea a doua a articolului Domnieisale. Și anume, vedem aci mai multe idei noi și *unele* cereri, pe cari ar trebui să le facă Românii, dar asupra cărora nu știm să se fi inzistat mai mult până acum. Credem însă, că comitetul nostru național va da atenția cuvenită părților dlui maior.

Din parte-ne, ca organ popular și în urma multelor scrisori, ce zilnic primim din sânul poporului nostru, ne adresăm comitetului nostru, exprimându-ne dorința:

Să se pună la cale organizarea plănuită și să se înceapă o luptă mai sistematică. Totodată ne permitem a întreba: Ce-i cu „Cartea roșie“, care să cuprindă istoricul consfătuirilor purtate de delegații comitetului cu prim-ministrul Tisa?

Să fim bine înțeleși: când facem această întrebare nu bănuim pe nimenea, dar suntem de părere, că publicarea acestor fel de lucruri nu trebuie să se amâne atâta timp. E totuși curios lucru să vedem, că așa numitele cereri moderate ale noastre și ceice ar vrea pace cu orice preț află cu cale a răspândi în românește vorbirea prim-ministrului Tisa, — care a spus numai *vorbe* bine ticluite, dar fără adevărat miez, —

în picioare se făcură nevăzuți. Dar Stoian văzând că călăreții nu sunt mulți strigă:

— Nu vă lăsați măi, sunt puțini, dați de tot, și preotul, cu ghioaga ridicată, se năpusti asupra călărețului care mergea în frunte și care, precum a ghicit cititorul fără îndoială, nu era altul decât Mihul. El neputând trece Bistrița la Bacău, trecuse pe malul stâng al Siretului care nu venise așa de mare, la Radomirești, îl urmase până în dreptul Răcăciunilor, unde trecuse pe malul drept, pe podul umblător care se cu capul spart de paloșul lui Mihul și acesta află acolo.

Intr'o clipală Stoian zăcea la pământ se răpezi înainte asupra celorlalți. Paloșul Păunașului Codrilor mai lovî de două ori și doi din tovarășii popei căzură; din cei rămași, doi fură greu răniți de acei care urmau pe Mihul, unul fû prins de Onea, ceilalți izbutiră să fugă.

— Dar oare unde-i femeia care strigă ajutor, întrebă Mihul când văzu că nu le mai stă nime împotriva.

pe când din partea partidului se întârzie mereu cu deplina lămurire a opiniei publice românești.

Ba dela ruperea tratativelor încoace s'au amintit în diferite rânduri și astfel de vorbe, cari ne fac a crede, că foarte ușor se poate întâmpla, ca azi-mâne să ne pomenim cu începerea de noi consfătuiri. Unele cercuri de-ale noastre sunt de părere, că nu se vor mai începe curând consfătuiri, dar sunt atâtea semne, cari ne fac a crede și contrarul.

Între astfel de împrejurări, o cât mai bună limpezire a situației nu poate fi în paguba noastră, ci numai spre binele neamului nostru.

Partidul național n'a fost nici pe departe prea radical în cererile sale. **Din contră, ar trebui să cerem cu mult mai mult.** Iar în privința aceasta ar trebui să se cumpănească bine asupra unor vederi ale dlui maior Fleșariu, care judecă totul dintr'un punct de vedere mai înalt și cu considerare la ceea ce s'a dat altor națiuni ale monarhiei, mai puțin numeroase decât noi.

Oricum am privi lucrul, se impune o lămurire a situației cât mai grabnic și cât mai temeinic. Prim-ministrul Tisa a înșirat câte vorbe dulci și amăgitoare. Ca urmare momentană vedem noi procese contra „Poporului Român“ din Arad și confiscarea cărții „Domnul notar“ de poetul nostru iubit Octavian Goga. Procesele cele vechi mai știe-le sfântul câte sunt!

Azi-mâne se vor face nouile alegeri pentru dietă. În fața luptelor electorale încă trebuiesc făcute din bună vreme pregătirile de lipsă. Sunt atâtea chestii, cari ar putea forma destul material pentru convocarea unei conferințe naționale, asupra căreia comitetul nostru ar fi potrivit să iee cât mai curând măsurile de lipsă. De prezent stăm nelămuriți cum se cade, din care cauză întrebăm onoratul comitet național: **Ce facem? Unde mergem?**

Prin cele amintite de noi, avem convingerea, că redăm părerea și dorința maselor largi ale poporului. Că ce cugetă oamenii noștri la țară, se poate ușor vedea și din o parte a articolului colaboratorului nostru extern *Chîmu*. Și câte scrisori n'am primit în acest sens!

— Iat-o, zise Gheorghe, sărind de pe cal și arătând, ceva mai la vale de dânșii, o umbră care stă neclintită și tremurând în marginea drumului. Nu era lună dar cerul eră senin și se vedeă bine.

— Maică Prea Curată, strigă flăcăul care s'apropiesc de umbră, ea este fata pe care am văzut-o în rateș.

Intr'o săritură Mihul fû lângă dânșea. Da! ea era, Ileana!

— Pentru numele lui Dumnezeu, strigă el, apucând-o în brațe, cum de ai ajuns aici?

Dar fata nu răspunse nimica ci rămase leșinată în brațele lui. Mihul o întinse pe iarbă și îi frecă mâinile; unul din oamenii lui aduse în pălărie, din pârâu, apă cu care se scaldară tâmplele Ilenei. Cu încetul ea își reveni în fire și deschise ochii. Zări pe Mihul în genunchi dinaintea ei.

— Dumnezeu mi-o ascultat rugăciunea, zise ea încet și iar închise ochii.

Spre a nu obosi pe cetitori cu amănunte lungi, mă voi mulțami să spun că,

„Domnul notar“ — confiscat! S'a întâmplat și aceasta! Doar e vorba, că guvernul lui Tisa „vrea pace“! Iată deci semnele de pace! — Confiscarea dramei „Domnul notar“, de Octavian Goga, s'a întâmplat în Sibiu în Sâmbăta trecută. La ordinul procuraturii dela Cluj, poliția din Sibiu s'a prezentat atât în Librăria noastră cât și la Librăria Arhidiecezană, cerând toate exemplarele din această carte. Comisarul de poliție a luat un scurt protocol la fața locului, iar după aceea, cu cărțile românești subsuoară, a plecat frumușel. Exemplarele aflate au fost trimise la Cluj, ca astfel să nu ajungă patria în pericol. Doar chiar și hotărîrea procuraturii din Cluj, luată în 9 Aprilie, a fost deja executată la Sibiu în 11 Aprilie dimineața. Și-apoi să mai zică cineva, că nu lucră iute judecătoriile noastre! E hei, ba încă cum, când e vorba de „ideia“ cea scrintită a șoviniștilor! Alta e însă, dacă avem noi judecăți sau recourse pentru dare etc. Aceste se infundă, de nu li se mai dă de urmă cu anii! — După confiscarea cărții o să urmeze, de sigur, improcusarea dlui Octavian Goga, ca autor al „Domnului notar“. De prezent dl Goga se află, însă, prin Italia, într'o călătorie mai lungă.

În legătură cu confiscarea de mai sus, e curios a afla, că la Teatrul Național din București s'a oprit reprezentarea unei alte piese noi, numită „Se face ziua“, de Zaharie Bârsan. În această dramă se descrie întâmplările dela 1784, când Horia, Cloșca și Crișan au chemat poporul românesc la desrobire și câștigare de drepturi. Se zice, că ministrul austro-ungar în București, contele Czernin, s'a întrepus la guvernul român, ca această piesă să nu se joace, fiindcă prin ea s'ar agită contra Ungariei. Deocamdată piesa dlui Bârsan s'a delaturat. Alte amănunte până acum nu se prea cunosc, decât că directorul Teatrului Național, dl Brătescu-Voinești, s'a mulțumit din post. Deasemenea și studenții din București au convocat o adunare, în care au protestat contra acestui amestec străin în afacerile dinlăntu ale României. Pe noi încă ne surprinde foarte mult cele petrecute la Teatrul Național, dar deocamdată nu intrăm în amănunte. Mai așteptăm puțin, să vedem ce întorsătură vor lua lucrurile.

după un cias, Ileana și cu Mihu erau în acelaș loc dar, cu încetul, fata povestise iubitelui ei tot ce i se întâmplase de când soarta îi despărțise până în acea seară.

Intru 'ntăiu Mihu voiă s'• ducă înapoi la rateș și, față cu dânsa, să deie Vidrei o răsplată cuvenită pentru purtarea ei neomenoasă. Dar Ileana îl rugă atât de mult să n'o mai puie în fața acelei femei, încât Mihu se hotărî să se 'ntoarcă la Răcăciuni, să măie într'acea noapte acolo și a doua zi să ducă pe Ileana la Poiană, la părintele ei.

Înainte de a plecă însă voi să vadă pe omul pe care îl prinsese tovarășii lui și se duse la locul unde stăteau, la vro zece stânjini mai sus de dânsul și de Ileana. Spre marea lui mirare, în loc de un prins, i-se aduseră doi: al doilea fiind Ițic care, după o bucată de vreme se trezise din amețeala pricinuită de pumnul lui Stoian. Celalalt era un țăran din Borzești, argat al lui Stoian, care povestî că stăpânul său îi făgăduise lui și altor șapte oameni din sat, câte un zlot pentru a stă la pândă în acel loc, până ce

Mobilizarea în România. Din partea ministrului român de războiu s'a dat de știre, că în România nu e vorba de nici o mobilizare, ci totul se învârte în jurul pregătirilor de mobilizare, ce se fac în toți anii. În înștiințarea dată de ministru, se zice, între altele: „Anul acesta, ca și în anii trecuți, pregătirile lucrărilor de mobilizare au dat loc la o seamă de înștiințări și ordine, cari trebuiesc aduse din vreme la cunoștința oamenilor, cari fac parte din armată. Aceste înștiințări și publicațiuni, la cari, conform regulamentelor, iau parte și autoritățile administrative, făcându-se de prezent mai amănunțit și mai complex ca în anii trecuți, au fost înțelese de unii ca măsuri în legătură cu o apropiată mobilizare. Ministrul aduce la cunoștință, că de prezent nu e vorba de nici o mobilizare“.

Ce vederi are regele Carol asupra războaielor? Marele ziar „Matin“ din Paris a publicat zilele acestea o convorbire, pe care a avut-o un redactor al susnumitului ziar cu regele Carol. Din cele spuse de Majestatea Sa, dăm și noi unele părți. Și anume, regele Carol a spus între altele și următoarele: Cea mai mare grijă a Europei este să împedecă izbucnirea unui războiu în Balcani. Dar trebuie să observăm, că **astăzi nu domnitorii hotărâsc și poartă războaiele**, — ca în vremurile bătrâne, — **ci popoarele.** Popoarele sunt stăpânite de porniri, pe cari domnitorii nu mai sunt în stare să le oprească. Eu sunt de părere, că regele Bulgariei a făcut tot ce i-a stat în putință pentru împedecarea celui de al doilea războiu balcanic. Nici eu nu am fost în stare în România să înfrânez mișcarea și nerăbdarea populației. La declararea primului războiu balcanic în toată ziua eram îndemnat să mobilizez. Dar m'am împotrivit, declarând, că numai în cazul acela voi mobiliza, când altă deslegare nu există și războiul e de neîncunjurat. — Cu privire la Bulgaria, regele Carol a zis: România a fost foarte dreaptă și nepretențioasă față de Bulgaria, altcum ar fi cerut mai mult. Nu România este de vină, dacă Bulgaria a pierdut Adrianopolul și Cavala. Bulgaria are să fie mulțumitoare României, pentru că prin stăruința României a primit frumoasele și roditoare câmpii dela Lagos și Xanti.

va trece el cu un Jidov și alți oameni, ducând cu ei o fată. Trebuiau să năvălească asupra lor, să-i puie pe fugă și pe fată s'o ducă chiar în acea noapte la Borzești la casa popei. Ei făcuse cum le fusese poroncit și erau să iasă biruitori din luptă când sosirea neașteptată a lui Mihu schimbăse fața lucrurilor.

Apoi Mihu întrebând pe Jidov ce căută el acolo, acesta îi mărturisî toată împrejurarea. Căutându-se în hainele lui Stoian care nu murise încă dar care eră gata să-și deie sufletul, se găsiră cinci sute de zloți.

Mihu poronci tovarășilor lui să și-i împartă, apoi zise lui Onea:

— Eu voi plecă spre Răcăciuni cu kneghina, cu Gheorghe și cu Andrei Ursu. Tu, vei rămâne aice cu Neculai Roșu și cu Ștefan Clopoțel. Indată ce mă voi fi depărțat, vei luă pe Jidov și-l vei spânzura de acest crac de stejar, și arată spre un stejar gros lângă dânsii, din trunchiul căruia, la douăsprezece palme dela fața pământului, ieșea un crac puternic, trecând

Întâlnire de ministri. Mercuri acum, în 15 Aprilie n., se întâlnesc în Abazia ministrul de externe austro-ungar Berchtold cu San Giuliano, ministrul de externe al Italiei. Ambii ministri sunt însoțiți de mai multe persoane politice. Consfăturile lor vor ține câteva zile, având a discuta asupra legăturilor politice dintre cele două state. — Sunt tot semne și fapte acestea, cari ne arată, că stările nu sunt nici pe departe așa liniștite, dupăcum le prezentă unii — cu gura.

A înviat Christos — a învins dreptatea!

De Chimu.

Christos a înviat! Așa se salută tot creștinul în ziua luminată a Învierii. E bucurie mare în această zi. Pe fețele turtora par'că vezi o înseninare, o înviere.

Să bucură toți, pentru că a înviat Acela, care a răscumpărat lumea. Să bucură toți, pentru că a învins dreptatea. Și s'a așezat aceasta serbătoare tocmai primăvara, pentru că și natura atunci învie.

Toate s'au scăpat de urăcioasele înghețuri. Plante, arbori, toate, toate reînvie la soarele cald al primăverii. Natura ca să reînvie a trebuit mai întâi să sufere înghețuri și vremuri grele.

Așa și Christos a trebuit mai întâi să sufere chinuri și moarte apoi să învie: Christos a suferit pentru dreptate! Dreptatea are să sufere; dreptatea umblă pământul! Aceasta toți o știm.

Și unde e pildă mai vie ca aceea, că Isus Christos pentru dreptate a suferit ocară, bătăi, ba chiar și moarte? Adecă dreptatea a suferit și prin suferință a biruit. Cum e și zicala, că prin foc se curăță aurul.

Ce a făcut Christos de a fost judecat la chinuri și moarte? N'a făcut nimărui rău! A învățat cum să fie omul, cum să se poarte; a arătat calea cea dreaptă a mântuirii. A predicat pace! — Și iată, pentru dreptate a trebuit să sufere, a suferit ca după suferință să învie.

Noi ce păcat am făcut de trebuie să suferim? Nici un păcat! Suferim pentru

de-a curmezișul peste drum.

Jidovul se prăbuși la pământ fără glas.

— Acestui mișel îi vei trage, adăogi Mihu arătând pe argatul lui Stoian, o sută de bice și-i vei da drumul. Apoi trimite pe Neculai și pe Ștefan la Răcăciuni, unde mă vor găsi la dascălul Mihăiță și tu, te vei duce la rateș, la jupâneasa Vidra. De va fi dormind, vei trezi-o din somn și-i vei povestî tot ce s'o întâmplat aice. Apoi îi vei zice: Căpitanul voiă să vie la rateș cu kneghina ca să te pedepsească cum ți se cade pentru cruzimea ce ai arătat-o kneghinei. Dar kneghina l'o făcut să te ierte și el te-o iertat, dar îți trimite răspuns prin mine că niciodată nu te va mai vedea, fiindcă te-ai purtat mișelește și că, dacă vei cuteză să te apropii de dânsul sau de kneghină, va pune să te bată cu biciul. Ai înțeles?

— Am înțeles, Căpitane, zise Onea.

— Ia mai zi odată ca să văd de ai priceput? zise Mihu.

Onea rostî din cuvânt în cuvânt vorbele ce le zisesse Mihu.

sfânta dreptate! Suferim pentru că vrem să fim. Pentru că voim a ne împlini datorința față de Celce ne-a creat și față de noi înși-ne, față de neamul nostru. Voim să fim ce ne-am și născut, voim să ciripim ca paserile și nu să croncănim ca corbii. Dacă suntem un neam rău noi așa voim să rămânem, dacă suntem un neam dintre cele de frunte așa voim să viețuim. Asta e păcatul nostru și pentru această suferim. Suferim pentru dreptate!

Dacă dreptatea, deși palmuită, totuși are să iasă învingătoare odată și odată, — atunci noi, cari suferim, cari răbdăm, pentru ce să ne plângem? Pentru că suferim? Las' să suferim, căci cu cât va fi suferința mai grea cu atât va fi învierea mai luminată.

Dreptatea are să învie, dar nu cu paciuri, cu târguiești d'ale lui Tisa Pișta, cu făgăduielile lui de „nesze semmit, fogd meg jol”. Dreptatea are să vie ea de sine și va veni cu atât mai curând cu cât dușmanul ne asuprește mai greu.

Am suferit și suferim, dar chinul cel mai greu poate n'a sosit — după care de bunăsimă va sosi învierea. Chinurile lui Christos le-am răbdat, dar poate că moartea încă nu.

Să o spunem verde. **Noi cești dela sate nu ne-am prea încântat de târguieștii frunțașilor noștri cu Tisa Pișta.** Nouă nu târguiești ne trebuie, nu fărâmaturi, nouă ne trebuie drepturi firești, cari vor veni ele de ele, nu din bunăvoința lui Tisa Pișta, ci avem a le primi așa cum Dumnezeu le-a lăsat.

Nu creadă nimenea, că suntem așa de naivi (ușor crezători), ca să credem (înțeleg pe Tisa și tovarășii lui), că celce odată e cu puterea în mână, să-l lase inima să-și împartă frățeste drepturile sale cu altul. Asta nu o credem! Ce am fi căpătat nu ne-ar fi ajutat nimic. Cu o mână ni-le dă, cu alta ni-le luă. Ce căpătam la pod, — pu-neam la vamă. Era mai rău! Ne țineau zăpăciți, știe Dumnezeu până când, până la ce vremuri! E bine așa. Să așteptăm și să răbdăm, căci așteptarea noastră nu va fi zadarnică.

Noi știm că după furtună are să vină vreme bună, după nor senin, după iarnă primăvară, după război pace, după suferință și răbdare liniște, după nedreptate dreptate.

Până acum am răbdat, am suferit și poate încă mai avem de suferit, dar o să vină și pentru noi vremuri mai bune, o să vină dreptatea.

Să credem, să sperăm! Doar dreptatea a murit și a înviat și noi răbdând vom învia.

Christos a înviat și noi vom învia!

Serbători fericite!

Dela frații înstrăinați.

Spicuri din scrisorile fraților duși la America.

În anii din urmă s'a înmulțit foarte tare numărul Românilor, cari au luat drumul pribegiei spre depărtata Americă. Și suntem siguri, că în aceste zile, când toată suflarea românească serbează marea zi a Invierii, — o mulțime de mame cu inima ruptă, soții credincioase și copilași dornici de tatăl lor iubit, așteaptă scrisori dela cei înstrăinați peste țări și mări. Mulți vor primi vești plăcute și înveselitoare, dar vor fi și de aceia, cărora poșta le aduce în tristare și supărare. Asta din cauză, că prin America încă se schimbă lucrurile tot mai spre rău. Cel puțin până de prezent așa este. Că ce va mai urma în viitor, e cam greu a spune azi.

Astfel stând lucrurile, aflăm cu cale a publică în foaie unele vești, pe cari le-am primit în săptămânile din urmă dela abonați de-ai noștri. Asupra acestor scrisori atragem deosebită atenție a tuturor acelora, cari se ocupă cu gândul să plece la America. Pentru așa ceva, azi e timpul mai nepotrivit, ca oricând.

În cele următoare dăm numai unele părți din scrisorile primite. Astfel de spicuri din scrisori americane o se mai dăm și în viitor. Posedăm o seamă de vești, cari ne îndeamnă a ne ocupa — peste tot — mai deaproape cu viața Românilor americani. Dar detalii asupra acestora vor urma cu alt prilej. Acum lăsăm să urmeze cele ce ne spun frații înstrăinați.

Garrett Ind., 11 Martie 1914.

.... Timpul pe aici s'a mai îndulcit încâtva, dar în Februarie a fost foarte geros. Lucrările merg cam prost. Și după cât se poate ghici — bine ar fi să nu fie așa! — vor merge și mai prost. Cauza? După cei mai mulți — și probabil că așa e — sunt

de vină democrații de astăzi, cari sunt la putere. Dar de ce numai ei? dat fiind, că criza o provoacă capitaliștii (bogătașii cei mari), cari sunt republicani. E un obicei al lor să restrângă cât pot de mult afacerile, lovind astfel în sărăcime, și cu asta își asigură o reușită sigură la alegerile viitoare. Ce va mai fi nu știm, dar la rău ne așteptăm din zi în zi. Noi până în prezent, atât societățile române cât și Uniunea, o ducem binișor. Dorindu-vă spor în toate, rămân al D-Voastră cu toată stima: Nicolae Denes.

St. Paul Min., 19 Martie 1914.

.... Azi vă trimit abonamentul pentru foaie. Pe aici lucrările merg tare rău, mulți oameni sunt fără lucru. Vremea e frumoasă, am avut o iarnă tare ușoară, n'a fost frig mare, cum de obicei era totdeauna în statul ăsta. Rămân al D-Voastră voitor de bine: Dămian Dironca.

New-Comerstown, 28 Martie 1914.

.... Să vă scriu puțin și cum e prin America. De prezent foarte rău. Sunt oameni cu miile fără ocupație, fiindcă nu se capătă de lucru. Și știe bunul Dumnezeu când s'or porni lucrările. Mulți vin și acum de-acasă, iar alții au venit în anul trecut, dar n'au lucrat nimic până acum. Vă rog a publică în foaie, că aceia, cari au de gând să vină la America, să mai aștepte până mai încolo. Acum tot nu capătă de lucru. Și-apoi aici, dacă n'are omul lucru, e mai rău ca acasă, fiindcă nu-l ajută nime. Când o fi mai bine vă dăm noi de știre. Oamenii să fie cu băgare de seamă și să cetească foaia D-Voastră. Dacă am fi noi Români toți unii și ne-am apăra mai bine drepturile noastre, atunci n'ar trebui să bată atâția țările străine. Ba sunt foarte mulți pe aici de câte 8—9 ani, și au acasă familie, dar au uitat-o cu totul. (Să le fie rușine, prăpădiții de ei! Să vede, că aceia nu mai au simț creștinesc în ei, ci s'au sălbătăcit cu totul, bând ca proștii și trăind destrăbălați. Oamenii noștri cum se cade ar trebui să-i desprețuiască și nici să nu mai stea cu de-aceștia de vorbă, până când nu se vor îndreptă. Redacția). După primirea banilor vă rog a-mi trimite foaia regulat. Cu toată stima: Gligor Pop.

— Bine, zise Mihi, văd că ai înțeles. După ce îi vei fi spus acele cuvinte, te vei întoarce de-a dreptul la Suciava, unde mă vei găsi. Noi, să plecăm, adăose el cătră George și cătră Andrei.

Ileana fii pusă pe calul lui Stoian și tus-patru se îndreptară la pas spre Răcăciuni.

— Adevărat o vorbit acea femeie când mi-o spus că aiu iubit-o? întrebă, după o bucată de vreme Ileana, care mergea lângă Mihi.

— Adevărat o vorbit, răspuse Mihi, am iubit-o mult dar n'o mai iubesc de mult.

— Dar când m'ai cunoscut pe mine, o mai iubeai? mai întrebă Ileana.

— Nu, zise Mihi, n'o mai iubeam.

— Atuncea, purcese fata, nu i-am furat eu iubirea ta?

— Nu i-ai furat nimica, răspuse Mihi, nu ți-am zis că n'o mai iubeam?

— Dar oare, mai întrebă Ileana, nu mi se va întâmpla și mie că, dela o bucată de vreme, nu mă vei mai iubi.

Las pe cetitor să ghicească ce răspuns dădu Mihi acestei întrebări.

LXI (61).

Bogdan întră în Moldova.

Un om de încredere al Părintelui Isaia, de loc din Bistrița, plecase la Cuhnia cu vești despre izbucnirea răscoalei un cias după ce Românii puseseră stăpânire pe Cetatea Neamțului. El avea poroncă să călătorească zi și noapte și să nu cruțe banii pentru a întâlni pe Voevod cu o clipă mai curând. Miercuri pe înserate era în Cuhnia.

Veștile călugărului găsiră pe Bogdan numai pe jumătate pregătit. El se înțelese cu mare parte din knejii maramureșeni ca, de Simedriu, să-și strângă Românii și turmele și să treacă peste munți câteva zile după izbucnirea răscoalei împotriva lui Sas. Knejii înțeleși cu Bogdan se încredințase de altă parte că țărani din satele lor erau gata să-i urmeze, dar era nevoie de câteva săptămâni pentru a strunge pânea de pe câmp și a aduna turmele de vite din care

mare parte erau împrăștiute prin pășunile munților. Mulți din țărani încă nu aveau arme, iar alții aveau împrăștiute în toată Transilvania și în parte din Ungaria, rude plecate pentru dobânda lor, care erau să se întoarcă de Simedriu și fără de care le venea greu să plece.

Totuși Voevodul trimise chiar în noaptea în care sosise trimisul călugărului în toate părțile călăreți cerând knejilor să fie gata a-l urma în zece zile și atrăgându-le băgarea de seamă asupra împrejurării că, mult peste două zile, Vice-Voevodul Transilvaniei va afla că Românii din Moldova s'au răscolat și l'au ridicat pe dânsul Domn în locul lui Sas. Dacă întârziu, dădeau Vice-Voevodului vreme să trimită în Maramureș oști spre a împiedeca orice mișcare din partea lor.

Din toate părțile primi răspuns că dacă Bogdan nu va prelungi termenul plecării, numărul băjănarilor va fi foarte scăzut și Voevodul se văzu silit să le prelungască sorocul până la jumătatea lui Oc-

Alliance O., 11 Martie 1914.

...Aici vă trimit două abonamente. Unul este un bun prieten al meu, Teodor Coman, iar celalalt un bun cunoscut, Nicolae Suciu. Eu am abonat foaia de astădată numai pe o jumătate de an, fiindcă am de cuget, ca nu peste multă vreme să mă întorc acasă, când o să vă vizitez și în persoană! — ...De altcum o ducem bine pe aici, că ne-am obicinuit de par'că am fi în satul, unde ne-am născut. Deși merge lucrul cam rău, noi cei mai vechi și cari s'au ținut de lucru lucrăm. Mulți avem și familiile aici. In Alliance trăim peste 2000 de Români și avem două biserici. Cea gr.-or. e făcută de peste un an, iar cea gr.-cat. se va sfinți acum după Paști, la Dumineca Tomii. Mai avem și o societate cu numele Unirea Română. Toate acestea le-am făcut prin munca de toate zilele în afumatele de fabrici. Dar vă spun sincer, că deși suntem înstrăinați în aceste țări depărtate, aici avem mai multe drepturi ca în țara ungurească. Dacă avem bani ne putem face biserici, școli sau alte lucruri naționale. Spre pildă tricolorul ne este iertat a-l purta cum ne place. — Iar dacă îi vorba, să vă scriu ceva și cum am dus-o eu însuși. Cu ajutorul lui Dumnezeu mi-am împlinit scopul. Aș dori la toți frații noștri, veniți atâta drum, să se gândească, că de unde au venit și ce au lăsat acasă. Că și eu, când am venit aici, de năcaz am venit. Dar m'am pus pe lucru cu toate puterile și mi-a fost de bine. La un an după mine mi-am adus și soția, cecece a fost și mai bine. Am lucrat și trăit cu credință unul cătră altul și am făcut în patru ani 17 mii de coroane. De încheiere mi-aș spune o părere: Oamenii noștri să se lase de alcoolul jidovesc, iar atunci și Dumnezeu le va ajuta cu mult mai bine. Vă salut cu mare dragoste: *Valeriu Băilă* din Răvășel.

Buenos Aeres, 2 Martie 1914.

Deodată cu abonamentul trimit prețul și pentru un călindar. Dar v'aș mai ruga ceva: Dacă aveți știre despre un cantor bisericesc, vă rog a mă încunoștiința prin foaie. Cu toată stima: *Demetriu Suciu*. (Noi până acum n'avem știre de vr'un cantor, care ar dori să meargă la America, dar de cumva se află cineva, o să mijlocim lucrul cu plăcere. *Redacția*).

Indianapolis Ind., 3 Martie 1914.

...Noi aici cetim cu mare dor foile de-acasă. Pe-a mea o dau la mai mulți frați de-ai noștri, că noi ne deșteptăm mult din foi. Eu când eram acasă nici pe i nu-l cunoșteam, că la școală de loc n'am umblat. Și din foaie m'am deșteptat. Acum așa gândesc, că foaia să nu o părăsesc până eu în viață trăiesc. Acum s'a găsit și o fată dintr'un sat (cu mine. Ea încă își abonează foaia. Cred, că în curând o să mai aboneze și alții. Rămân voitor de bine: *Ioan Șerban* din Malomfalău, comitatul Muraș-Turda.

Alliance O., 22 Martie 1914.

...Numai cât din partea lucrului o ducem foarte rău de vre-o două luni de zile, adecă din Ianuarie până în ziua de azi, partea cea mai mare din lucrători stau fără lucru. Dar se tot aude, că se va porni spre mai bine. Dorim cu toții să pornească lucrările, spre a ne câștiga pâinea de toate zilele, că de nu o fi rău de tot.

Noi de pe-aici urmărim cu interes ce-lece se petrec acasă. Îndeosebi cu împăcarea, ce să tot aude de atâta amar de vreme, pare că nu mai are nici un sfârșit spre bine. De altcum ai noștri pe aici spun cu toții, că decât o pace făcătoare, mai bine o luptă pe viață și pe moarte. Ca să vadă nemernicii de jidano-maghiari, că noi, strănepoții lui Traian, știm să ne luptăm pentru drepturile noastre adevărate. Strigăm cu toții: trăiască națiunea română de peste tot locul! Piară renegații cu șoviniștii de mână, ca cum pierе diavolul de tămâie! Prav și pulbere să se aleagă de ei! Amin. Dorindu-vă tot binele rămân: *Dănilă Z. Gabor*.

Mckees Rocks Pa, 18 Febr. 1914.

...Vă rog să scuzați, fiindcă am cam întârziat cu trimiterea banilor din mai multe cauze. Cea mai mare a fost cauza lucrului, căci nu am avut lucru și am fost silit să umblu în mai multe părți ale Americii după lucru. Dar totul a fost înzădărit, căci merg afacerile cam slab de vre-o 3—4 luni trecut, astfel că sunt foarte mulți oameni fără lucru... Vă salut cu stimă: *Nicolae Drăgușin*.

Cleveland O., 28 Febr. 1914.

...Pe aici am avut o iarnă grea, ceva nepomenit să țină atâta. Pe lângă asta mai domnește și o criză de lucrări, astfel că merg toate cam slăbuț. Cea mai mare parte din oameni stau fără lucru, dar e speranță, că în curând se vor începe iarăș lucrările, când apoi va fi mai bine pentru muncitori. Primiți sentimentele mele de dragoste, ce vi-le păstrez, dorindu-vă încă mulți ani cu tărie de muncă pentru luminarea poporului. *Nicolae Moga*.

Alliance O., 1 Martie 1914.

...Dacă găsiți cu cale și de bine să publicați în foaie — pentru oamenii cari au de gând să vie aici în America — că să nu pornească încă, fiindcă de prezent lucrările merg foarte rău. Umblă oamenii cu ciurda fără lucru și sunt destui, cari mănâncă odată pe zi, iar alții fac datorii prin borturi, așa că e tare rău. Eu sunt fecior din Cața și am avut foaia și acasă. Am rămas cu stimă: *Traian M. Comșa*.

Lafayette, 10 Martie 1914.

...Prin mica mea epistolă, care vine din adâncul Americii, din statul Colorado, vă rog a-mi trimite un număr de probă din Foaia Poporului" dimpreună cu prețul pe un an. Totodată vă fac de știre, că pe aici acum merg lucrările slab, dar să vestește, că în luna lui Aprilie o să meargă mai bine. Am avut iarnă ușoară. Prin aceste părți nu sunt mulți Români. Cu deosebită stimă: *Vasile Limbășan* din Mediaș.

Ilasco Mo., 10 Martie 1914.

Deodată cu scrisoarea aceasta vă trimit și banii pentru două abonamente. O foaie e pentru mine, iar a doua pentru prietenul Pavel Mitășean. — ...Lucrurile merg foarte rău. Sperăm însă, că dela 1 Aprilie se vor deschide iarăș fabricile cele mari, în cari lucrează sute de mii de oameni. Foarte amară a fost soarta lucrătorilor în anul trecut, dar sperăm că în anul acesta o să meargă mai bine. Timpul pe aici merge foarte regulat. Zăpadă nu este. Când ningă ține o zi sau două, apoi se duce. Plata lucrătorilor este după lucru: 1 dolar 80 cenți, 2 dolari, 2.25, 2.50 până la 3.50 dolari pe 10 ciasuri. Cu toată dragostea, al D-Voastră abonat *Ioan Platoș* din Săcel.

tomvrie.

Dar de abie apucase să trimită acest al doilea rând de cărți când, dela un prieten ce-l avea la Curtea Vice-Voevodului Transilvaniei, primi veste că în urma sosirii la Cluj a lui Șomoși cu amănunte asupra răscoalei, Ungurii luase măsuri pentru grabnica adunare a unei oști de zece mii de călăreți care trebuia să plece de sârg în Maramureș, spre a înăbuși orice încercare de răscoală. I se făcea totodată cunoscut că Vice-Voevodul se înțelese cu fișpanul de Maramureș și că în locul lui fusese numit Voevod al Românilor din acel comitat, vărul său, Ion, fiul lui Iuga dela Giulești. Pe de altă parte, Bogdan află că la Cluj încă înainte de sosirea lui Șomoși se destăinuise Ungurilor că vărul său avea de gând să ridice pe Români din Maramureș spre a întemeia în Moldova o Domnie de sine stătătoare.

Țăranii din satele lui trierese pânea și adusesse vitele dela pășuni, în sate. Femeile, copiii, bătrânii și neputincioșii, cu

bucatele și cu vitele, fură îndată porniți spre Moldova. Imprejurul lui Bogdan rămăseră slugile lui și toți acei țărani care puteau să poarte arme, peste tot vro două mii de oameni.

Ion, îndată ce primi însărcinarea de Voevod, se grăbise să trimită la toți knejii comitatului oameni de a-i lui, spre a-i sfătui să rămâie pe loc și să nu urmeze pe Bogdan în urmărirea unor scopuri nebunești. El le arătă oastea ungurească gata să între în comitat și să pustiască satele acelor care se arătau potrivnici Coroanei ungurești. Sfaturile lui prindeau pe lângă mulți și Bogdan pe fiecare zi auzea de părăsirea cutărui sat sau cutărui kneaz. Spre a curmă această mișcare, el căzu fără de veste asupra satelor lui Ion, Giulești și Nireș și le pustii cu desăvârșire, apoi străbătă tot comitatul îngrozind pe potrivnicii lui și pe acei care-l părăsise, îmbărbătând pe acei mai tari de inger care-i rămăsesse credincioși. Când își făcu retragerea spre Cuhnia, era urmat de cinci mii de oșteni

în loc de două cu care plecase, iar după oaste veneau o mulțime de cară încărcate cu femei, copii, bătrâni, cu pojijii de tot soiul și urmate de turme nenumărate. La gura Tărașului îl loviră străjile oastei Vice-Voevodului care venea la Cluj. Însă Bogdan nu numai le puse pe fugă dar le urmări până dincolo de Hust unde dădu de grosul Ungurilor. Dela Hust până la Marmaroș-Siget el îndreptă pas cu pas, întorcându-se când dușmanul se făcea prea îndrăzneț pentru a răpezi cu furie asupra lui. La Marmaroș-Siget se întări în unghiul dintre Tisa și Iza și țină pe Unguri patru zile în loc deși oastea lor era acuma întreit mai mare decât cea a Românilor.

În această vreme mulțimea bejănarilor avuse vreme să între în Moldova cu avutul lor. În noaptea zilei a patra, Bogdan începă să străbată calea spre Moldova, împărțindu-și oastea în două cete din care cea mai mare urmă valea Vișăului iar cea mai mică, cu dânsul, pe acea a Izei. Ungurii îl urmăriră dar cu molăciune. (Va urma).

Instrucțiune pentru conscrierea alegătorilor.

— Inștiințare dela conducerea partidului nostru național. —

Cu ziua de 31 Martie a. c. au intrat în putere dispozițiile legii electorale din anul 1913 privitoare la conscrierea alegătorilor. Adunările comitatelor trebuie să compună până la 15 Maiu cercurile de votare, după ce acum se știe în fiecare comitat câte cercuri electorale sunt și cari comune se țin de fiecare cerc electoral, apoi să aleagă comisiunile centrale, cari apoi vor trimite în fiecare comună comisiunile de conscriere a alegătorilor.

Deși noua lege electorală nu întrunește nici pe departe condițiile de lipsă a unei legi electorale, care să facă dreptate și poporului românesc, deși e departe de a întrupa dorințele partidului național român din Transilvania și Ungaria, depuse în proiectul de lege electorală, înaintat de deputații noștri, — totuși legea nouă, fiind întărită și de coroană și intrată în viață, trebuie să ne potrivim ei și în lupta pentru apărarea drepturilor noastre suntem datori să ne folosim și de puținele drepturi ce dă această nouă lege.

Până ce va apare cartea despre noua lege ce va publica-o comitetul nostru național, care încă e gata de tipar, aflăm de lipsă a da deocamdată următoarele îndrumări de orientare și conformare pentru publicul nostru românesc:

Drept de alegător are fiecare bărbat cetățean ungăr, care la ajuns vârsta de alegător, are locuință statornică, și întrunește una dintre cerințele deosebite ale dreptului de alegător.

Vârsta de alegător e 24 ani la absolvenții de școale medii (isprăvirea unui gimnaziu sau școală reală), 30 de ani la ceilalți alegători.

Locuința statornică e de un an în aceeaș comună.

Cerințele deosebite ale dreptului de alegător sunt următoarele:

I. *Absolvarea unei școale medii.* Cel ce are această calificare are dreptul de alegător fără a plăti nici o dare.

II. *Absolvarea clasei a șasa a școalei elementare* dă drept de alegător, dacă absolventul mai întrunește una din următoarele cerințe deosebite:

1. Este pus la cel puțin 2 coroane dare directă de stat;

2. este meseriaș sau negustor de sine stătător;

3. este aplicat (ocupat):

a) la vreo întreprindere sau prăvălie industrială;

b) în vr'un post de conducător sau supraveghetor la vreo economie de câmp; sau

c) în afară de punct a) și b) într'un serviciu public sau privat statornic de 3 ani la acelaș stăpân, având orice ocupație; sau

4. face servicii în economia de câmp, în prăvălia sau întreprinderea industrială a vreunui alegător ca membru de familie ajutător;

5. a ajuns gradul de subofițer în armată sau jandarmerie. (§ 5 al legii).

III. *Cunoștința scrisului și cetitului* (fără absolvarea clasei VI elementare) dă drept de alegător, dacă cel ce are această

cunoștință mai întrunește una dintre următoarele condiții deosebite:

1. dintr'unul sau mai multe soiuri de dare este pus la 20 cor. dare directă de stat; sau

2. este meseriaș sau negustor de sine stătător, dacă lucrează statornic cel puțin cu o calfă, sau este pus la dare de 10 cor. dintr'un fel de dare, sau la 20 cor. din mai multe feluri de dare directă de stat; sau

3. este aplicat:

a) în serviciul unei prăvălii sau întreprinderi industriale și încât a fost ucenic are certificat dela forul industrial, sau încât nu are certificat, în cei din urmă 5 ani a lucrat într'una sau cu întreruperi cel puțin 3 ani în aceeaș meserie; sau

b) în vreo economie de câmp ca lucrător conducător sau supraveghetor; sau

c) în afară de punct a) și b) este în serviciu public și privat, având ori ce ocupație la acelaș stăpân, aplicat de cel puțin cinci ani; sau

4. face servicii în economia de câmp, în prăvălia sau întreprinderea industrială a vre-unui alegător ca membru de familie ajutător;

5. a ajuns la grad de subofițer în armată sau jandarmerie. (§ 6 al legii).

IV. *Neshtutorii de scris și cetit* încă au drept de alegător, dacă sunt puși la cel puțin 40 cor. dare directă de stat din unul sau mai multe feluri de dare directă.

V. *Alegătorii vechi* luați în lista anului 1913, dacă nu întrunesc nici una dintre cerințele deosebite înșirate până aici, rămân și în viitor ca alegători câtă vreme dreptul, după care au fost luați în listă pe baza legii de până acum, rămâne neschimbat în aceeaș comună, în care au fost luați în listă în anul 1913.

Aceste sunt titlurile de drept, după care cei ce au drept de alegător pot fi luați în listă. Să nu se uite, că numai acel alegător are drept de vot, adevă de a lua parte la alegere și a-și da votul pentru un candidat, care e luat în lista alegătorilor. Trebuie dar, ca să purtăm cea mai mare grijă, ca alegătorii români să fie conscriși și luați în listă.

Cum se vede din cele înșirate până aici, noua lege se întemeiază în linia primă pe știința de carte. Intre știutorii de carte deosebește 3 feluri, cei ce știu carte multă și au absolvat școalele medii, cei ce au făcut școala elementară (poporală) și au absolvat 6 clase, și cei ce știu scrie și ceti fără a putea dovedi, că au absolvat 6 clase.

Titlul de drept de alegător trebuie dovedit.

Dovedirea absolvării școalelor medii și a clasei VI elementare se face cu *certificat școlar*. Cei ce au absolvat școala medie de regulă au certificatul, dar cei cari au absolvat cl. VI elementară, după ce până acum nu au prea avut lipsă de el, nu îl au. Certificatul din cl. VI elementară se poate căpăta dela școala, în care respectivul a învățat. De însemnătate este și certificatul din cl. IV elementară, căci cine îl are, dacă

nu este nici o îndoială, nu trebuie să dovedească că știe scrie și ceti.

Certificatul din cl. IV și VI elementară pentru cei ce au învățat în aceste clase înainte de 1 Ianuarie 1914 se dă în înțelesul legilor de până acum pe baza ziarelor (protocoalelor) de progres sau altor însemnări școlare sistematice, din care se poate constata identitatea persoanei și că respectivul a căpătat din obiectele învățate în cl. IV sau VI a școalei populare nota de cel puțin suficient (indestulitor, sau că în general a terminat clasa cu succes. Aceste ziare de progres sau însemnări trebuie să fie din vremea, când respectivul a învățat la școală, adevă originale. (Ordinațiunea ministrului de școale din 31 Martie 1914 nr. 1184—V. K. M. eln. § 1.)

Școalele noastre sunt datoare să caute și să îngrijească ca un bun comun de mare însemnătate ziaarele de progres, cum și alte însemnări de acest fel, de când numai se află în arhivele lor, căci numai și numai pe baza acestora vor putea da certificate despre absolvarea cl. IV și VI elem. pentru cei ce au drept de alegător după noua lege.

Că există ziaarele de progres și că din care ani există, la fiecare școală se va constata în decursul lunei Aprilie a. c. deocamdată pentru timpul dinainte de anul școlar 1900—1901. În privința aceasta susținătorii de școale au o mare datorie, care trebuie împlinită chiar în zilele acestea.

Fiecare susținător de școală poporală (de băieți și amestecată) e dator a prezenta (bemutatni) primăriei comunale ziaarele de progres ori alte însemnări de progres, din cele mai vechi timpuri până la anul 1900—1901 inclusiv, pentru a se constata, că aceste însemnări de progres din cl. IV și VI a școalei elementare din care ani școlari se află, și că în aceste însemnări e însemnată și de pe cari ani terminarea cu succes a clasei, specificat după obiectele de învățământ sau cel puțin în general. Primăria comunală în luna Aprilie 1914 face constatarea de lipsă și rezultatul îl cuprinde în protocol în 2 exemplare, pe care îl subscrie primarul, notarul și reprezentantul susținătorului școalei. Un exemplar din protocol se păstrează în arhiva comunei, al doilea exemplar în arhiva școalei. Totodată însemnările de progres se adună laolaltă câte un an, ori de pe mai mulți ani împreună, și se cos laolaltă, iar capătul aței se sigilează cu sigilul comunei, ca fără a se tăia ața nici să nu se poată pune, nici scoate foi din volumul cusut. (§ 2 al ord. minist. cit.)

Inspectorul școlar la vizita cea mai de aproape a școalei examinează însemnările de progres astfel cusute și sigilate, iar dacă află vro lipsă, ori eroare, raportează comitetului administrativ. Pentru ziaarele de progres din anii după 1900—1901 face însuși inspectorul constatarea de lipsă și sigilarea.

La școalele desființate ziaarele de progres sunt a se căută și a se da spre păstrare primăriei comunale.

Cine vrea să câștige certificat școlar despre absolvarea clasei IV sau VI a școalei elementare pentru dovedirea dreptului de alegător, să-l ceară dela școala, unde a învățat, dacă există, dela primăria comunei, unde a fost școala, dacă școala nu există. Certificatul îl dă școala, respective în numele primăriei notarul și primarul. Certificatele aceste se dau, în înțelesul legii, scutite de timbre și de taxe.

Cine nu poate căpăta certificat școlar din cl. VI elem., fie că nu se mai află însemnări de progres din vremea când a terminat școala, fie din altă cauză, — poate ajunge în listă pe baza *cunoștinței scrisului și cetitului*. Deosebirea însă e foarte mare la cei ce mai trebuie să dovedească și darea, căci aceea la certificat de 6 clase e numai de 2 cor., la certificat de 4 clase elementare și numai știința scrisului și cetitului e de 20 cor. Meseriașul și negustorul cu 6 cl. elementare nu trebuie să mai dovedească altceva, cel fără certificat trebuie să aibă și o calfă, sau 10 cor. dare de un fel, ori 20 cor. din mai multe feluri. Aplicatul la întreprindere industrială cu 6 cl. are drept de alegător, fără 6 cl. mai trebuie să dovedească și că a fost ucenic și că are certificat dela autoritatea industrială, sau dacă n'are acest certificat, că a lucrat în cei 5 ani din urmă într'una sau cu întreruperi cel puțin trei ani în aceeași meserie. In asemenea drept e cel aplicat în vreo economie de câmp ca conducător și supraveghetor dacă are 6 clase și dacă știe și numai scrie și ceti. La cel aplicat în serviciu public sau privat deosebirea e că cel cu 6 clase trebuie să dovedească numai 3 ani la acelaș stăpân, cel fără 6 clase cinci ani. In asemenea drept sunt membrii familiari ai unui alegător, cum și cei cu grad de subofițer, cu și fără 6 clase.

Cine nu poate avea certificat din cl. IV elem. trebuie să dovedească cunoștința scrisului și cetitului *înaintea comisiei de conscriere* (când se face conscrierea) prin cetirea unui text tipărit și prin copiarea unui text dictat de președinte sau vre-un membru al comisiei. Scrisul și cetitul se poate dovedi în orice limbă din țară, la cetit și dictat se întrebunțează o carte de cetire din cl. VI elem.

Această dovedire prin cetit și scris înaintea comisiei se face numai odată, când alegătorul va fi luat mai întâiu în listă.

Se mai poate dovedi scrisul și cetitul și prin *certificat dat de comisiunea examinătoare* dela autoritatea administrativă. Astfel de comisiune examinătoare se compune după ordinațiunea ministrului de culte din 31 Martie 1914 la fiecare prefură (solgăbirău), președinte statornic e prim-pretorul, comitetul administrativ designează 3—18 vice-președinți dintre funcționarii administrativi și 6—36 membri în jumătate dintre funcționarii administrativi, în jumătate dintre bărbații de școală (activi, ori penzionați).

Comisiunea ține examen în subcomisiuni de câte 3 membri. Subcomisiunea constă în afară de președinte dintr'un funcționar administrativ și dintr'o putere didactică.

Examenul se ține în centrul cercului, în localul ce se hotărăște. In primul rând aceste examene se țin în luna Maiu 1914, după aceea în fiecare an în luna Februarie.

Înainte de începerea examenelor autoritatea administrativă e datoare să dea o publicațiune (în 1914 cu 8, după aceea cu 15 zile mai înainte), în care să facă cunoscută însemnătatea cunoștinței scrisului și cetitului din punct de vedere al dreptului de alegător, condițiunile admerii la examen, că examenul e fără plată, să spună hotărât ora și locul examenelor și că la examen se poate înștiința în persoană sau prin scrisoare până la ziua începerii examenelor.

La examen se poate admite oricare bărbat de 24 ani. Cei admiși se iau într'o listă în ordinea cum s'au anunțat. Examenul e public.

La examen se citesc 5 șire tipărite, iar două șire se scriu după dictat dintr'un text arătat de președintele, ori un membru al comisiei dintr'o carte de cetire întrebunțată în cl. VI elementară.

Despre rezultatul examenului se declară întâi puterea didactică, în caz de diferință de păreri hotărăște președintele. Hotărîrea se publică după puțină numai decât, dar negreșit în aceeași zi. Dacă examenul nu reușește, se poate repeta ori înaintea comisiei permanente, ori înaintea comisiei de conscriere.

Dacă examenul a reușit, cel examinat capătă certificat cu următorul text:

In înțelesul §-lui 73 din art. de lege XIV din 1913 scutit de timbru.

Certificat.

X. Y. locuitor din comuna (comitatul), care s'a născut în (comuna, comitatul, țară, luna, ziua), înaintea comisiei permanente compuse în înțelesul §-lui 51 din art. de lege XIV din 1913 despre alegerea deputaților la dieta țării azi a dovedit odată pentru totdeauna cu putere pentru întreagă țara, că știe scrie și ceti.

Dat
membrul comisiei. președinte.
(Sigilul autorității adm.)

Certificatul are valabilitate pentru întreagă țara, și dovedește știința scrisului și cetitului pentru totdeauna.

Acesta e al doilea mod admis de lege pentru a dovedi scrisul și cetitul.

Cum toate partidele politice din țară se mișcă pentru a se folosi de aceea ce dă noua lege electorală, puțin cât este, dar tot e de folosit, ne ținem și noi de datorie a atrage atențiunea conducătorilor satelor noastre, fruntașilor noștri politici, ca în fața lucrărilor de conscriere a alegătorilor să se ridice la culmea chemării lor, să lumineze pe cei ce au dreptul de alegător asupra hotărîrilor legii, mai ales să stăruiască, că cei ce pot, să-și câștige certificatul de absolvire al clasei VI elem., iar cei ce nu pot, cel puțin al cl. IV elementare, iar cei ce nu pot câștiga aceste certificate, dar au cunoștința scrisului și cetitului, să nu cruțe osteneală de a se înfățișa înaintea comisiei de conscriere și a da dovadă despre cunoștințele lor prin scrisul și cetitul a câtorva șire dintr'o carte de cetire.

Cei ce vreau să aibă certificat cu putere pentru întreagă țara să se înfățișeze înaintea comisiei permanente dela prefură.

Chemăm dar la muncă pe toți ostașii credincioși ai partidului nostru!

Știri diferite.

Cum vrea Tisa să ne împace. 35 de Români pe banca acuzaților. Aceasta e cea mai nouă veste, ce ne-au trimis-o cărmuitorii atotputernici. Bageamă ca dar de Paști! E vorba de monstruosul proces de „agitație“ contra părintelui Murășianu și celor 35 de țărani din Moftinul-mic, cari

azi se țin de episcopia ungurească dela Hodog. Ziua de pertractare e pusă pe Joi după Paști, în 23 Aprilie n. Desbaterea procesului va țineă însă cel puțin trei zile.

Pentru apărarea acestor martiri ai credinței românești s'au înștiințat 7 avocați români: Dr. Aurel Lazar (Oradea-mare), Dr. Iuliu Pordea (Cluj), Dr. Ioan Ciordaș (Beiuș), Dr. Romul Boila (Dicioșânmartin), Dr. Andrei Doboși (Sătmar), Dr. Aurel Bohățel (Baia-mare) și Dr. Victor Poruțiu (Cluj).

Un proces, în care să fie atâția acuzați, n'a mai fost de pe vremea Memorandului. De aceea în cercurile românești se observă un viu interes față de cele ce se pornesc Joia viitoare în Sătmar, unde se ține pertractarea procesului. Vor lua parte toți deputații noștri naționaliști, precum și alți fruntași români. Sunt îndemnați, însă, toți Români noștri de prin acele părți, cum și de pe ori unde, ca să iee cât mai mulți parte la pertractarea acestui monstruos proces. Înștiințări pentru încuviințare și orice alte lămuriri de dl avocat Dr. Andrei Doboși, în Sătmar (Szatmár).

Confiscarea „Domnului notar“ — în Blaj n'a avut nici un rezultat. Protopretorele s'a prezentat în Librăria Seminarului arhidiecezan, dar n'a găsit nimic, fiindcă cărțile s'au fost vândut toate. — Fără asta n'au putut fi voinicoșii noștri cărmuitori!? Ei trebuie să plece tot mereu după cuie de cai morți!

Turburări în Albania. Grecii contra Albanezilor și contra Românilor macedoneni. Ura Grecilor față de Aromâni s'a deslănțuit cu o furie sălbatică, fiindcă aceștia nu vreau să se desnaționalizeze. Grecii au năvălit asupra Aromânilor din Corița (oraș ce se ține de Albania) și au săvârșit un adevărat măcel. Intre cei măcelăriți se află și preotul Haralambie Balamace, un mare naționalist, dimpreună cu un frate al său și alți trei fruntași aromâni din Corița. Această purtare a bandelor grecești (așa numiții Epiroți) a produs o mare indignare în România. Societatea Românilor macedoneni din București a ținut o mare adunare de protestare. La adunare a luat parte foarte mult public. Dl Nicolae Iorga a făcut o întrebare și în camera României asupra celor întâmplare la Corița. Ministrul român de externe a cerut lămuriri dela guvernul grecesc, care în răspunsul său zice, că față de sălbătăciile acestea se află într'o stare foarte neplăcută: Măcelurile ar fi puse la cale de partida grecească contrară guvernului grec; prin greutatea ca acestea, făcute guvernului, ar vrea să-l silească să se mulțumească.

Boicotarea mărfurilor germane și austro-ungare în Rusia. Știrile asupra unui apropiat războiu între Rusia, Austro-Ungaria și Germania, încep a se mai domoli. In schimb se vestește, că guvernul Rusiei ar fi dat o ordinațiune, prin care oprește toate fabricile rusești, ce lucrează la arme și vapoare, ca să-și procure ceva material din Germania sau Austro-Ungaria. Pentru material, ce nu se află în Rusia, zice ministrul, că să se adreseze fabricilor din Franța, Belgia și Anglia.

LA PAȘTI.

Invierea.

Cuvântul s'a făcut cuvânt,
Mironosițele duc știre,
Că e un înger la mormânt:
„Isus a înviat — mărire!”

Nădejtile s'au intrupat,
Apostolii orfani de tată
Urmând Mariei — au aflat
La groapă piatra răsturnată.

Știau acum, că cruci și chin
Stau între ei și cel din zare, —
Dar au plecat cu gând senin
Spre patima lui — fiecare.

Maria Cunțan

In ziua Invierii.

Lunca și-a întins covorul chindisit cu mândre flori.
Prin văzduh în sbor se 'nalță: ciocârlii, privighitori,
Merii își desfac bobocii, parfumând întregi pământul,
Printre crengile 'nverzite se resfață vesel vântul.

Fluturi cu aripi de aur, strălucesc în zarea albă,
Ca pe pieptul unei fete galbinii din scumpa-i salbă,
Oastea micilor albine se împrăștie pe deal,
Mielușii joacă hora pe covorul de podbeal.

Rândunelele voiașe țin taifas în limba lor,
Pe la porți se 'ntrec copii, în svârlirea mingii lor.
De pe toate se desprinde o nădejde, o plăcere,
Preamărindu-Te pe Tine, luminată Inviere!

Petru O. Orlățanu

Cina cea de taină.

Și erau paștile și azimile după două zile; și căutau Arhierii și Cărturarii, cum pe el cu viclesug prinzându-l să-l omoare.

În vremea aceea Iuda iscarioteanul, unul din cei 12, a mers la Arhierii, ca să-l vândă pe el lor. Arhierii auzind s'au bucurat și i-au făgăduit bani lui Iuda. El căută acum prilej să-l dea pe Isus lor.

Iar în ziua cea dintâiu a azimilor, când jertfiau paștile, au zis ucenicii către Isus: Unde voești să mergem să gătim paștile? Și a trimis Isus doi din ucenici, zi-

cându-le: Mergeți în cetate, și va întimpina pe voi un om ducând un vas de lut cu apă; mergeți după el. — Acela va arăta vouă un foisor mare, așternut gata; acolo gătiți.

Ucenicii au aflat, precum le zisese; și au gătit paștile. Făcându-se seară a venit și Isus cu cei 12. La masă mâncând a zis Isus: Amin zic vouă, că unul din voi va să mă vândă, *celce mânâncă cu mine.*

Iar ei au început a se întrista și a zice lui unul câte unul: Nu cumva *sunt eu?* Isus a răspuns: Unul din 12. Fiul Omu-

lui va muri, precum este scris, pentru dânsul; dar vai, omului aceluia, prin care Fiul Omului se vinde. Mai bine ar fi fost lui de nu s'ar fi născut omul acela.

Și mâncând ei, a luat Isus pâne, și binecuvântând a frânt și a dat lor, zicând: Luați, mâncați acesta este **trupul meu!** — Și luând paharul, mulțumind, a dat lor și au băut dintrânsul toți, iar Isus a zis lor: Acesta este **sângele meu; al legii celei noi,** care pentru mulți se varsă. (Vedeți chipul.)

Invierea Domnului.

Christos a înviat!

Râuri, văi, șesuri, dealuri, munți, lumea întreagă și toată făptura și zidirea lui Dumnezeu saltă de bucurie, căci Domnul nostru Isus Christos, în urma suferințelor sale crâncene și mari, — prin învierea Lui plină de putere și mărire, a înfrânt puterea iadului.

Îngerii au răsturnat piatra de pe mormântul Domnului Christos, iar unul îmbrăcat în haine albe strălucitoare a șezut pe ea. În ziua Invierii lui Christos, foarte de dimineată s'au ivit la mormântul Lui trei mueri: Maria Magdalena, Maria lui Iacob și Salomia, venind la mormânt cu cugetul curat, ca să ungă trupul lui Isus cu miresme. Când colo, privind în mormânt, n'au aflat pe Isus. Atunci s'au întristat,

văzând mormântul gol. Dar îngerul, ce ședea pe piatra mormântului, le-a îmbărbătat, zicându-le: „Ce căutați pe cel viu cu cei morți? Ce plângeți pe cel nestruciat, ca cum ar fi întru stricăciune? Mergând spuneți învățăceilor Lui, că Christos a înviat!”

Toată suflarea românească prăznuiește azi cu dragoste și bucurie Invierea lui Christos: Sfintele Paști. Cât de frumos sună în turn clopotele! Oamenii, îmbrăcați în haine de serbătoare, să duc la sfânta biserică, spre a-și arăta iubirea, pietatea și reverința față de dulcele Mântuitor, care a înviat din morți cu putere și tărie. „S'a sculat D-zeu și s'au risipit vrăjmașii Lui!”

Cât de luminat și măreț e acest praznic: „Invierea Domnului!”. Natura s'a deșteptat din amorțeală, din somnul iernii; toate să redeșteaptă spre viață nouă. Numai bolnavii nenorociți nu se pot bucura

de podoabele naturei, dar și ei parcă suportă mai ușor și mai liniștit suferințele vieții, când aud salutul creștinesc plin de farmec și de bucurie: „Christos a înviat!” La acest salut creștinesc răspund creștinii cu toată dragostea: „Adevărat c'a înviat!”

Soarele dreptății: Isus Christos, a înviat din morți, cu putere și mărire, fiind Fiul lui Dumnezeu, deși Iudeii au pus o piatră mare pe mormânt. Farizeii și cărturarii au cugetat în inimile lor împetrite de răutate și pizmă, că cu moartea lui Christos va peri cu totul numele și pomenirea Lui din sufletul și inima fiecărui creștin. Dar s'au înșelat amar, căci numele lui Isus Christos e veșnic. El e pacea, mila, lumina, adevărul și dreptatea; iar dreptatea în veci nu piere; ori mai curând ori mai târziu, dar în sfârșit trebuie să ajungă la desăvârșită biruință.

Au trecut vremile — iubiților frați — ca poporul să gîmă în robie, să nu aibă libertate și dreptate. Azi dreptatea dumnezeiască sună sus și tare: dreptate popoarelor! În poporul de jos mai este viață, tărie și credință; poporul e talpa țării, deci trebuie sprijinit în progresul lui spre cultură; nu trebuie răpitate drepturile lui, căci slăbind poporul, slăbește și țara.

Ingerii îmbrăcați în haine albe strălucitoare le-a îmbărbătat pe cele trei mueri să nu plîngă, ci cu bucurie să vestească apostolilor Invierea Domnului. Poporul român, întărit de legea creștinească, dela fire e blând și iubitor de pace, căci e convins pe deplin, că fiind pace între oameni, toate înaintază, iar când pacea e amenințată toate stau locului. Călătorul, slăbit de călătoria lungă și obositoare, nu se lasă istovit, până ce nu-și ajunge norocos scopul dorit.

Voi, fraților români, sunteți urmașii glorioși ai vechilor Romani. Fiți mândri de originea voastră și de numele de Român. Purtați cu sfințenie și glorie acest nume până la cea din urmă răsufare a voastră. Precum creștinii cei dintâi au trecut prin foc și prin apă, dar de legea lui Christos nu s'au lăpădat, așa și voi, de numele de Român, iubirea de limbă, lege și patria străbună în veci nu vă lăpădați! Cununa păcii și a dragostei să vă uniască pe toți, lucrând cu bărbăție și păstrând, căci atunci darul și binecuvântarea lui Dumnezeu va fi cu noi cu toți. Izbânda va fi pe partea noastră și brațele harnice și muncitoare vor secera la timpul său rod îmbelșugat.

Isus Christos a suferit multe lovituri și rane, multe torturi și asupri și în urmă moarte pe cruce, ca pe noi să ne rescumpere cu scump sângele său și să ne conducă la îndestulare și fericire și aici pe pământ și dincolo de mormânt.

Poporul nostru a avut parte în trecut de multe suferințe și dureri. Trecutul lui a fost un râu de lacrimi. Lacrimile sting mai ușor focul și durerea inimei. Cu multe valuri furtunoase s'a luptat în trecut poporul român, pururea pacinic și credincios patriei sale, și din toate primejdiile l'a scos teafăr bunul Dumnezeu. Credința în Dumnezeu și iubirea de neam să ne călăuzească și în viitor, dacă dorim desăvârșită biruință. Vrajba, neunirea și pizma roade la rădăcina unui popor, precum roade vermele sămânța și fructul cel bun. Omul să poate feri de păcat prin post și rugăciuni. Postul cel curat este înstrăinarea de păcate și dragostea către Dumnezeu și de aproapele nostru.

Bunul Dumnezeu voește pacea și iubirea între oameni, iar ei iubesc cearta și ura. El ne voește binele și noi nu-l urmăm.

Doamne Isuse Christoase! Cu lumina dumnezeirii Tale luminează-ne și aprinde în inimile noastre sleite de povara vieții, focul cel sfânt al dragostei Tale, ca prin ținerea poruncilor sfinte și mântuitoare să putem ajunge norocoși limanul dorit.

Serbătorile Paștilor să aducă în casele noastre pace, îndestulare și fericire. Să lăpădăm dela noi grija cea lumească și să ne umplem inimile de veselie, căci azi ne-au sosit Paștile cele sfinte și mari, cari ne-au deschis nouă ușile raiului, Paștile cele ce sfințesc pe toți credincioșii.

Ioan Toduțiu, înv.

Veniți la închinare!...

Veniți, veniți la închinare,
Urmași smeriți ai lui Christos,
Veniți cu suflete bogate,
Cu focul dragostei curate
In inimi pline de prinos,
Veniți la închinare!...

Veniți moșnegi sfătoși la vorbă,
Bărbați, femei și mici și mari,
Veniți cu vlaga osârdiei
Oșteni neresplățiți ai gliei,
Veniți măiestri, cărturari
Și pricepuți la vorbă!...

Veniți și frângevi-ți în tremur,
Ca robii cu sufletul senin,
La umbra crucilor cernite,
Veniți voi inimi obedite,
Veniți și plângeți în suspin
Și vă închinați în tremur!...

Veniți, că-s zile de restriște,
De patimi grele și fior,
Veniți să facem rugăminte
Din gânduri și din lacrimi sfinte
Măritului Mântuitor,
Că-s zile de restriște!...

Veniți să-i cerem cu închinare
Un strop de milă și de dar,
Să mântuească de ispite
A noastre suflete smerite,
Veniți să ne scăpăm de-amar,
Veniți la închinare!

Veniți, veniți cu mic și mare,
Urmași smeriți ai lui Christos,
Veniți cu suflete bogate,
Cu focul dragostei curate
In inimi pline de prinos,
Veniți la închinare!...

1914.

Aurel Năni

Christos a înviat!

Isus Christos Dumnezeu
Rabdă moarte, rabdă cruce,
Pentru ntreagă omenimea
El chiar și 'n groapă se duce.

Pentru 'nvățătura-aleasă,
Ce El propovăduia,
Fu urât de toți păgânii,
Cu toți moarte îi cerea.

Insuș, fiiul cel prea dulce
Al Mariei, fiiul sfânt,
De Jidovi fu restignit
Și d'ai se-i pus în mormânt.

Dară cu a Sa putere
C'as'arete că-i prea sfânt
A treia zi cătră ziua
A înviat din mormânt.

Să ne bucurăm cu toții,
Căci El ne-a rescumpărat,
Salutându-ne 'mpreună
Cu: Christos a înviat!

Chimu

Invierea.

E cald și-un suflu de viață adie;
Neveste, tineri și bătrâni
Trec pâlcuri cu lumini în mâni,
C'asa e legea din străbuni,
Când Domnul din mormânt învie.

Dangăt argintiu de clopot
Străbate până 'n sat de vale
Și pomii 's încărcăți de floare;
Totul råde a sărbătoare
Și apele vuesc în ropot.

În țintirimul de pe deal
Făclii țin straje la morminte

Și poporeni iau aminte
La preotu'n odăjdii sfinte
Ce 'nalță ruga din altar.

În noaptea asta Isus Christos
Cu moartea pe moarte a călcat
Și lanțuri grele a sfărâmat
Și omenirea din păcat
Și din greșeală o a scos.

Chiar învrăjbiți de pân' acum
De se întâlnesc trecând prin sat
Iși zice: „Christos a înviat“,
Căci e osândă și-i păcat
Să porți ponos cuiva acum.

Căci Domnul timp îndelungat
Multe-a răbdat și-a suferit
Când l'au scuipat și l'au hulit
Și 'ntre tâlhari l'au chinuit,
Și toate le-a iertat.

Et. Măgdean

Vers la Invierea Domnului.

Astăzi ziua Invierii
Părăsirea întristării,
Zi de mare bucurie
Creștinilor să le fie.

La mulți ani spre sănătate
De mult bine s'avem parte
Că celce a fost chinuit
Și de Jidovi răstignit
Astăzi din morți s'a sculat
Dumnezeu adevărat

Și pe morți i-a înviat,
Iadul groaznic l-a prădat.
Astăzi raiul s'a deschis
Și diavolul s'a învins
Astăzi toți sfinții svoresc
Ingerii se veselesc.

Pentru sfânta Inviere
Au cu toții mângăiere
Și zic toți dimpreună,
Toți cântă cu voce bună:

„Christos a înviat din morți
Mântuindu-ne pe toți
Cu moartea pe moarte călcând
Lumii viață dăruind.“

Paștile cele frumoase
Pe toți din robie scoase,
Prin lumina ta Christoase
La verdeața mângăioasă.
Doamne, te milostivește
Și pe noi ne 'nvrednicește
Ca raiul să-l dobândim
In veci să te preamărim.

Versul acesta e dintr'un manuscris vechiu rămas dela strămoși în familia Pop din Ohaba de pe Secaș.

(Din manuscrisele lui
Ioan Pop Reteganul)

In străini...

Glasul ceasului îmi spune,
Că e noaptea naintată;
— Gândurilor dați-mi pace
C'om vorbi de altădată!
Mai lăsați dorul de casă
Dac' așa ne-a fost sorocul;
Vor veni și alte vremuri
Și ni s'a schimbă norocul.

Gândurile nu s'alină
Și nu cred vorbele mele,
Povestindu-mi de pe-acasă
Varsă 'n mine dor și jele...
Și de dor încep cântarea,
Gândurilor mă jelesc:
Fericțiți câți sunt aproape
„De căminul părintesc!“

Petru O. Orlățanu

Știrile Săptămânii.

Sibiu, 16 Aprilie n.

Invierea Domnului

Dorim se aducă bucurie și fericire tuturor colaboratorilor, cetitorilor și sprijinitorilor foii noastre. — Purtând în suflet nădejdea unui viitor mai bun pentru neamul nostru, Vă întimpinăm pe toți cu creștinescul salut: **Christos a înviat!** Redacția.

Numărul de Paști al „Foi Poporului” l'am scos mai mare, ca de obicei. Am făcut aceasta, călăuziți de gândul, a da iubitorilor noștri cetitori cât mai multe lucruri frumoase de citit, pe sfintele sărbători. Cu toate acestea, unele articole și știri, tot nu le-am putut publica, din lipsă de loc. Rugăm să nu ni se iee în nume de rău aceasta. Se vor publica toate pe rând și la timpul potrivit.

Maiestatea Sa bolnav. Cu ocaziunea vizitei împăratului Wilhelm al Germaniei la Monarhul nostru, fiind vremea ploioasă și rece, Maiestatea Sa s'a răcit, așteptând sosirea trenului în gară. De atunci n'a părăsit patul, conform sfatului dat de medicul curții.

Vești dela frați. Episcopul Serafim din Basarabia fraților noștri, a fost strămutat în orașul Kiev. În locul lui, după cum se vestește, va fi numit de episcop un român. Dacă lucrul se va adevăra prin fapte, frații români câștigă mult și se vor bucura, precum ne bucurăm și noi, aflând astfel de vești.

Român decorat cu medalia franceză. Generalul francez Pelicier a fost în București, aducând maiorului român Moruzi ordinul Legiunii franceze de onoare, care i-a fost dat de guvernul francez. Decorarea maiorului Moruzi s'a făcut cu serbare frumoasă, la care au luat parte mai mulți oaspeți înalți atât Români, cât și Francezi.

Ofițeri noi. În urma unui ordin al ministrului de războiu din România, învățătorii, cari vor putea pune un examen, vor deveni ofițeri în rezervă, cu gradul de sublocotenenti (laintant).

O carte despre atentatul dela Dobrișin. În zilele acestea a apărut o cartică scrisă de Lakos Lajos, arhivar în Oradea-mare. Autorul cărții arată, că atentatul dela Dobrișin, aruncat în cărucia Românilor, a fost pus la cale de unele societăți din Rusia.

Răsplata vitejilor. Pentru curajul și dragostea, cu care au sărit toți frații din România, în apărarea hotarelor țării și mărirea vitejiei românești, — cei mobilizați în vara trecută vor fi răsplătiți cu medalia „Avântul țării”. În vederea acestor împărțiri, ministrul român de interne a dat poruncă prefectilor (comiților supremi), ca aceste distribuiri să se facă împreună cu serbări, cari să ridice moralul locuitorilor.

Minte românească. Un tinăr din Iași, care umblă încă la școală, lucră — dupăcum se vestește — la un nou aparat de sburat, cum nu s'a văzut până acum. Deie Dumnezeu, să-l vedem ridicându-se în văzduh, ca o pasere măiastră.

Oua roșii pentru învățăceii meseriași. (Rugăminte). Cu scop de a face, ca și marea mulțime a învățăceilor meseriași, acești deșmoșteniți ai neamului, cei mai mulți în mare luptă cu neajunsurile de tot soiul și aproape toți plasați la măiestri străini de legea noastră, să poată lua parte și ei la bucuriile împreunate de sărbătorile Invierii Domnului, ne-am hotărât să împărțim între ei, în ziua primă a Sfințelor Paști, îndată după slujba învierii, ouă roșii, cozonaci etc. Săraci și noi, îndrăznim a apela, și de data aceasta la cei buni ai neamului cu rugăminte, să binevoiască a ne dăruia, în scopul de sus, și cel mai târziu până în Sâmbăta sfințelor patimi, ora 4 d. a. ouă roșii, cozonaci și altele. Darurile să se predea în localitățile noastre din strada Bruckental Nr. 17, etaj. Mulțumim de pe acum celor cari posibilă ne fac împlinirea acestei datorințe creștinești — românești. Sibiu, 10 Aprilie n. 1914. Comitetul „Reuniunii sodalilor români din Sibiu”. Vic. Tordășianu, prezident. Ștefan Duca, notar.

Monument. Fostului domnitor român și mare creștin Constantin Brâncoveanu, i-s'a ridicat în Râmnicul-Vâlcea un monument. La aceasta serbare a luat parte și un strănepot al domnitorului, prințul Basarab Brâncoveanu.

Insoțire poporală în Turnișor. Sub numirea „Steaua” s'a înființat în Turnișor o bancă poporală ca însoțire de credit, a cărei firmă a fost înregistrată de tribunalul regesc din Sibiu. În fruntea însoțirii e neobositul preot Romul Platoș, de al cărui nume să leagă toate lucrurile bune și de însemnătate din Turnișor, — având grupați în jurul său pe toți fruntașii și oamenii de bine împreună cu harnicul învățător Pavel Vulcu. Insoțirea are 25 membrii. Direcțiunea se compune din 5 membri: Președinte și director preotul R. Platoș, cassar învățătorul Pavel Vulcu, membri Ioan Muntean 186, Ioan Părău 194 și Ioan Moldovean 168. — Să leagă mare nădejde de această frumoasă grupare a Românilor din Turnișor, având ei a purta o îndârjită luptă economică cu Sașii din acea comună, cari sunt mulți și în toate privințele bineorganizați. — Dorim însoțirii sporiu și progres, iar conducătorilor tărie și înțelepciune. Fie ca „Steaua” să strălucească cât cele de pe cer!

Filiala din Sibiu a Reuniunii „Crucea Roșie” împarte 3 locuri gratuite la Colonia de copii din Ocna-Sibiului. Petițiile sunt de a se subșterne până în ziua de 5 Maiu anul curent secretariului filialei, Gustav Andrae, pretor (Strada Șaguna Nr. 10). Tipăriturile necesare pentru petiție și acuize se pot procura în librăria Krafft din loc.

Semne îngriitoare. În congregația comitatului Arad, cu ocaziunea adunării de primăvară, inspectorul economic a descris starea economică a comitatului în culori foarte puțin înveselitoare. Anume: în întreg comitatul bântuie diferite boale între vite; sămănăturile, din cauza prea multor ploii se vor putrezi, așa că vor trebui arate din nou locurile deja sămănite. Slabă nădejde!

S'a născut conte și a sfârșit ca chelner. În New-York s'a sinucis, slobozindu-și un glonț în cap, chelnerul cu numele Eugen Aponi. El e viță de conte din familia Aponieștilor, din care se trage și fostul ministru de școale cu legea din 1907 despre maghiarizarea școalelor.

Vulcan care amenință. Muntele, care aruncă din sânul său foc, numit Etna, de pe insula Sicilia, aparținătoare Italiei, după o lungă astâmpărare, a început din nou a arunca din gura lui nori groși de fum, vestitori de primejdie mare. Căldura, ce se simte în împrejurime, a băgat groază în locuitorii ținutului, cari sunt amenințați de mânia muntelui aducător de moarte și pustiire.

Fiu de împărat — arestat. Nu vă gândiți la închisorile întunecoase și mucegăite, nici la hainele de rob sau cătușele de fer, căci temnița în care e închis al treilea copil al sultanului detronat este chiar palatul său, unde are tot cei trebuie, numai cât nu-i este iertat să iese afară din casă. Pedepsa asta a căpătat-o, fiindcă nu se supune unor obiceiuri turcești îndătinat la curtea domnitoare.

Tren aprins. Într-o gară din apropierea Peștei s'a aprins, dela scânteile altei locomotive, un vagon plin cu gaz. În urma căldurii s'au strâmbat șinele așa că ele au trebuit schimbate. Asemenea s'au aprins pe o mare întindere și lemnele de sub șine.

Scumpă greșală. Un doctor din Paris a fost judecat de judecătoria de acolo să plătească unei doamne 20 mii de franci, pentru că aceasta fiind bolnavă și cercetând pe medic, el a lectit-o ca și când ar fi bolnavă de plumăni, pe când ea suferea de stomac. Doamna, văzând greșeala, l'a pârât pe medic, cerând despăgubire 50 mii franci, dar de sigur, că se va fi mulțumit și cu cele 20 mii.

Pentru fondul Dr. Petru Șpan. Bunul învățăcel pantofar Victor Ioanici, petrecând de curând în comuna sa natală Sălciva de sus (Munții Apuseni), și-a adus aminte de fondul Dr. P. Șpan, cel cu chiemarea de-a da cu vremea ajutoare bănești copiilor de Moți, aplicați la meserii, și a adunat în folosul acestui fond 24 cor. 70 bani, dăruite precum urmează: Vasile Gan, protopresbiter în Ofenbaia, cor. 1.20; S. Vasinca, paroh, Todor Gaja, Ispas Toddea, N. Ciapă, Simion Cătană, primar, câte 40 bani; Mihail Gaja, G. Balea, câte 50 bani; G. Goia, Găbudeanu, Silvestru Marta, pantofar, câte 30 bani; Gidrai, „Reun. de păstrare”, Simion Pop, paroh (Brăzești), Gav. Rancea, inv., Seb. Ciapă, Ion Bologa, D. Munteanu, Ion Pașca, inv. penz., câte 1 cor.; Romul Gomboș, paroh, Butură, inv., Giogiu Duma, comerciant, câte 60 bani; Andreiu Candrea, preot (Lupșa), Nicodim Sabău, câte 2 cor.; Vasile Șpan, paroh (Lupșa), 5 cor. și Ana Gan (Ofenbaia), 80 bani. La acelaș fond a mai dăruit dna Ana Popovici Mondoc n. Totan (Sebeșul de sus), 30 bani; Iosif Martin, paroh (Recea Telechiană), 1 cor.; R. Pop, paroh (Gârbova), Vincențiu Grama, paroh (Răușor), câte 50 bani și Ioan Neagu, inv. (Poplaca), 30 bani. Lăudând fapta frumoasă a învățăcelului Victor Oniciu, mulțumește celor cari au adus aceste prinoase amintirii vrednice alui Dr. Șpan, Victor Tordășianu, prezidentul „Reuniunii sodalilor români din Sibiu”.

Prea mult. Socotind numărul nenorociților din minele din America de nord, în anul trecut, iasă, că pe fiecare zi au perit 17 oameni. Prea mulți, — vor zice dragii cetitori, — iar noi spunem, că fiind între aceia și Români de-ai noștri, cu atât ar fi să ne fie durerea mai mare.

Sinoadele bisericeii gr.-or. sunt convocate, ca în toți anii, pe Dumineca Tomii, la Sibiu, Arad și Caransebeș. În aceste sinoade, cari se întrunesc în tot anul odată, se discută diferite chestii de-ale bisericeii și școalelor noastre. Ședințele sinoadelor țin cam o săptămână.

Mobilizăm? De prin părțile Clujului și alte ținuturi am primit zilele acestea scrisori, unde ni se face cunoscut, că: Mai mulți țărani de-ai noștri au primit o tipăritură roșie „Ajanlati lap“, în care se spune, că la caz de mobilizare celce are aceasta „Coală“ nu are să aștepte altă provocare, ci are a se înfățișa în decurs de 24 ore. — Precum se vede trăim în vremuri tulburi.

O fabrică românească de bere. Dupăcum ni se face cunoscut, în zilele trecute s'a constituit un consorțiu de capitaliști români, cu scopul de a cumpăra prima fabrică de bere din Ardeal, a lui Habermann din Sibiu. Ca la această întreprindere să poată lua parte cât mai mulți, consorțiul va înființa o societate pe acții. Prospectele se vor trimite în zilele acestea, iar acțiunile se pot semna la „Albina“, institut de credit și economii în Sibiu, apoi la filialele ei din Bozovici, Brașov, Elisabetopol, Lugos, Medias, Murăș-Oșorhei și la agenturile lor. — Ideia cu înființarea unei bererii românești e foarte bună. Atârnă totul de la o conducere înțeleaptă a întreprinderii, iar atunci nu poate fi nici o îndoială asupra reușitei.

Iară bănci sătești nouă. Cu ajutorul conferențiarului cooperativ al „Asociațiunii“, a dlui *Nicolae Iancu*, s'au mai înființat în timpul din urmă încă trei bănci sătești și anume în comuna *Stremți*, lângă Teiuș, cu vre-o 60 membri, sub numele „Frăția“; în comuna *Aruncuta*, comitatul Cojocnei, cu 50 membri, sub numele „Aruncuteana“ și în *Săcămas*, comitatul Hunedoarei, cu 50 membri, sub numele „Izbânda“. — Dorim ca cu deplină izbândă să se înființeze bănci sătești în toate satele românești. Dumnezeu să ajute!

Monument furat. Un general rus, trimis în deputațiune în România acum sunt mai mulți ani, a murit în orașul Ploiești, unde a fost și înmormântat. Familia lui a ridicat cu spese mari pe mormântul celui mort, în țară străină, un monument de bronz. Monumentul acesta, în una din nopțile trecute a perit cu totul. Poliția locului caută pe mișei, cari nu s'au înfricoșat să pună mâna pe numitul monument, și dupăce vor fi prinși de sigur vor fi aspru pedepsiți, căci fapta lor nu numai, că e furt, dar mai înseamnă și o mare lipsă de evlavie față de cei morți.

Un martor din vremuri de mult trecute. Nu e vorba aici de vr'un om, căruia i-ar fi fost dat să trăiască sute de ani, ci de un brad, care a ajuns vârstă de 567 ani și acum un vânt puternic l'a smuls din rădăcini. Acest bătrân al codrului a trăit pe hotarul comunei Tohanul nou din comitatul Făgărașului. Etatea i s'a putut ști de pe inelele crescute în trunchiu, cari arată anii, fiindcă la brad în tot anul crește un astfel de inel în jurul lemnului. Inelele acestea arată toate întâmplările, prin cari a trecut arborele. Așa inelele groase arată, că în anii în cari au crescut au fost ploioși, cele subțiri arată anii secetoși. Coloarea neagră a inelelor arată anii reci, cele largi,

adecă răsfirate arată mulțimea fructelor crescute pe pom în anul acela. Dacă același inel e mai gros, în alt loc subțire iar pe câte un loc abia se vede, e sămn, că în anul acela arborele a suferit, sau că vântul i-a rupt vre-o cracă sau, că a tăiat-o omul ori că a căpătat o lovitură puternică în partea aceea. Adecă e ca la om, pe obrazul acela se arată prima încrețitură, de partea de unde și-a scos prima măsea. — Nu e lucru greu deci a număra inelele de pe trunchiul arborelui tăiat, ca să știi etatea lemnului pe care l'ai răpus cu săcurea spre a-ți da căldură în iarna friguroasă.

† **George Șeuleanu**, notar penzionat, după lungi și grele suferințe a încetat din viață Vineri, în 10 Aprilie n. c., în etate de 38 ani. În mormântarea s'a făcut Duminecă în 12 Aprilie n., în cimiterul central din Sibiu. — Fie-i țărâna ușoară și amin-tirea vecinică!

La Reuniunea mesariașilor români sibieni au fost primiți următorii membrii ordinari: George Cocoveanu (originar din Sibiu, fiu de ziler), sodal zidar; Ioan Onică (orig. din Nucet, fiu de econ.), Nicolae Jimen (orig. din Alțina, fiu de econ.), sodali cismari; Nicolae Cojocariu (orig. din Cislădie, fiu de ziler), sodal cumpănar; Ioan Hâra (orig. din Săliște, fiu de cioban), croitor de costume naționale; Ovidiu Pop (orig. din Riciul de câmpie, fiu de preot, cu 2 cl. gimn.), sodal lăcătuș; Aurel Lucian (orig. din Sibiu, fiu de cismar), măestru tinichigiu și instalator de apaducte etc.; Ana Taflan (originară din Beclean, fică de econ.), sodal de croitorie națională; Demetriu Maier (orig. din Săliște, fiu de cojocar) sodal blănar și zidar și Corneliu Moldovan (orig. din Iernut, fiu de învățător, cu 2 cl. gimn.). Intre membrii ajutători cu taxa de 1 cor. la cvartal au binevoit a se înscrie: Romul Bucșa, paroh și Ioan Imbăruș, învățător, ambii din Sibiu suburbiul de jos.

Plăcerea bogătanului. Sunt oameni, cari având tot ce le trebuie, nu mai știu cu ce să omoare vremea și orice plăcere le vine în minte, ei și-o împlinesc, fie aceea ori cât de șoadă, sau coste ori cât. Așa cetim de o porodiță cu perciuni din familia vestită a lui Rotschild, că plăcerea cea mai mare o are, în a aduna tot felul de gândaci, muște și pureci, de pe întreg roto-golul pământului. Din aceștia, din urmă, se spune, că ar avea până acuma vre-o două sute de soiuri, fiind păstrate în cutii scumpe, ca cine știe ce mare lucru. Se spune, că ar avea pureci de pe tot soiul de animale, chiar și de focă (un animal, care trăește în mările ghețoase de nord). Se vede treaba, că e în firea omului, de a stăpâni ce nu are. Bietul de el, are bani, dar n'are pureci, deci îi cumpără; câți sunt, cari au de aceștia și i-ar vinde bucuroși pe bani.

Hoț prins în mijlocul mării. Un polițist din New-York, fiind încunoștiințat de furtul ce s'a făcut la un hotel mare, a plecat îndată pe urma hoțului, care era un fost servitor negru dela acel hotel. Aflându-se, că negrul a fugit chiar mai înainte cu un vapor, polițaiul s'a urcat într-o mașină de sburat și haida la goană peste întinsul mării. A ajuns corabia, s'a lăsat cu mașina pe apă și trecând de pe mașina de sburat în corabie, a pus mâna pe hoț, pe când acesta se gândea scăpat de orice urmărire.

Inecat. Sublocotenentul (lăitmantul) român Stănculescu din Turnul Măgurele intrând în Dunăre călare, a căzut de pe cal și s'a înecat. Cadavrul nenorocitului ofițer a fost aflat numai mai târziu și s'a așezat în mormânt Marți, în săptămâna trecută.

Tot el de cătră pădure. Cetitorii noștri vor fi cetit sau auzit de pungașii, cari jefuesc pe călătorii de pe trenuri. Ei sunt îmbrăcați foarte elegant și călătoresc în clasa primă sau a doua, căci acolo ei dau de pradă mai grasă, decât în clasa a treia în care călătoresc toți săracii. Pungașii folosesc toate mijloacele, pentruca călătorii să doarmă și în timpul acesta să-i jefuiască de bani și alte scule scumpe. După ce isprăvesc cu furtul, nu zăbovesc mult, ci se dau jos la gara cea mai apropiată, de aceea sunt foarte rar prinși acești călători hoți. Unor astfel de mișei însă li s'au înfundat treaba urât acum câteva zile. După ce au jefuit pe mulți călători, între Cluj și Pesta, unul dintre ei, ca să apară nevinovat, a făcut larmă mare, că lui i s'au furat banii. Ceialalți păgubași însă se purtau mai liniștiți și văzând pe acesta chiar din cale afară prea lărmuitor, au bănuț, că el e hoțul. Așa a și fost. Strâns cu ușa a mărturisit, că el a făcut hoția dimpreună cu alți doi tovarăși, cari asemenea au fost prinși.

Morți pentru credință. Pe inzulă Mallikolo din Australia au fost mâncați de sălbatici 6 preoți, cari s'au dus acolo să lățească între închinătorii de stele și soare, învățătura lui Christos.

Serbarea pomilor și a paserilor în Nucet.

(Invitare).

Vestim obștea noastră, că Marți în 8/21 Aprilie n. c. (a 3-a zi de sf. Paști), vom țineă serbarea pomilor și a paserilor, a 5-a, în comuna Nucet, când se vor dăruț copiilor de școală din localitate 50 *altoi mări*, de soiuri ales. Serbarea va fi împreună cu cuvântări despre cultura pomilor și despre foloasele ce le aduc paserile, cu cântări, declamațiuni și exerciții gimnastice. Inceputul serbării se face în localitățile școalei, de unde participanții vor merge corporativ în grădinile în cari să face plantarea însoțită de învățături despre tractarea pomilor. Invităm la serbare pe toți membrii și iubitorii de înaintare ai poporului nostru.

Sibiu, 11 Aprilie 1914.

Comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu“.

Pantaleon Lucaș, *Victor Tordășianu*,
prezident secretar

Viața socială.

În amintirea lui Vlaicu. Subscrisul comitet invită cu onoare la *Festivalul* inaugurării primului monument (mare cruce de marmoră), ridicat în memoria lui *Aurel Vlaicu* geniul aviaticeii române, din partea credincioșilor și cu sprijinul corului bisericesc din Giroc, ce se va țineă Luni, a doua zi a sfintelor Paști. Giroc (Gyüreg), la 1/14 Aprilie 1914. D. Voniga, preot, Tr. Fetcu, preot, At. Raicu, inv. penz., M. Bocșa, inv., Tr. Telescu, inv., I. Gaița, epitrop. Programul serbării e următorul: I. Actul sfintirei: 1. După sfânta Liturghie, la orele 11 *procesiune solemnă* la crucea ridicată la marginea comunei dinspre Timișoara. 2. Sfintirea apei prin preoții ce-

lebranți și stropirea crucii cu sfânta Aghiasmă. 3. Cuvântare solemnă, ținută de preotul D. Voniga. 4. Incheierea serviciului în sfânta biserică. — II. După amiază: Ruga tinerimei cu jocuri și cântări. — III. Seara: La orele 8 în sala școlii superioare *Concert și teatru*. După concert petrecere dansantă.

Teatru românesc în Sibiu. Un grup de diletanți români din Sibiu vor da o Reprezentație teatrală în sala festivă a „Muzeului Asociațiunii” Luni, în 20 Aprilie st. n. 1914 (a doua zi de Paști). Se va juca: I. „Vacanții”, comedie originală într'un act de M. Baiulescu. II. „Nevasta lui Cerceluș”, farsă într'un act de P. Locusteanu. Venitul curat se va (distribui): Muzeului Asociației; bibliotecii școlare din parohia suburbială inf. din loc și „Fondului de stipendii Aurel Vlaicu”. Prețul locurilor: Parterre: Locul I à cor. 2.—; Locul II à cor. 1.50; Locul III à cor. 1.—. Loc de stat à 60 bani. Balcon: Locul I à cor. 2.—; Locul II à cor. 1.20. Biletele se pot procura la Librăria arhidiecezană și seara la cassă. Cassa deschisă la 6 ore. Inceputul la 7 ore seara.

Reuniunea de cetire și cântări a economilor și meseriașilor din Alba-Iulia invită la petrecerea împreună cu producțiune teatrală-corală care o va aranja Luni, în 20 Aprilie st. n. 1914 (a doua zi de Paști) în Reduta Orășenească (Chiosc) din loc. Inceputul precis la 8 ore seara. Programul cuprinde patru puncte, între cari și piesa teatrală „Aur”, dramă în 4 acte de Constanța Hodoș. După producție urmează joc.

Corul bisericesc gr.-cat. din Bistrița invită la Concertul și Producțiunea teatrală împreună cu joc, ce va aranja Luni, în 20 Aprilie st. n. 1914 (a doua zi de Paști) sub conducerea inv. Teodor A. Bogdan și Gavril Bochiș în sala din „Gewerbeverein” de pe promenadă. Inceputul precis la 8 ore seara. Programul cuprinde 5 puncte, între cari și piesa teatrală „Arma dracului” piesă populară în 3 acte cu cântări de T. A. Bogdan. În pauză se va juca Călușerul și Bătuta.

Tinerimea română din Săsciori invită la Producția teatrală împreună cu joc ce o va aranja Luni, în 7/20 Aprilie 1914 (a 2-a zi de Paști) în edificiul școlii din loc. Inceputul la 7 $\frac{1}{2}$ ore seara. Se vor reprezenta: 1. „Cântecul cocoșului”, comedie într'un act de Z. Bârsan. 2. „Otrava femească”, comedie într'un act de N. Țințariu. 3. „Năpasta”, dramă în 2 acte de I. L. Caragiale. După teatru urmează joc.

Tinerimea română din Scoreiu invită la Producțiunea declamatorică-teatrală care se va ține în 7/20 Aprilie a. c. (a doua zi de Paști) în sala școlii comunale din loc. Inceputul la 8 ore seara. De mâncări reci și beuturi gustoase se îngrijește comitetul. Programul e următorul: 1. Trei tablouri vii cu lumină de foc bengalic: a) Bunavestire, b) Nașterea lui Isus cu predarea darurilor din partea Magilor. c) Predarea cheilor raiului. 2. „Achim Filăru”, monolog comic de I. Bănuțiu. 3. a) „Mama Anghelușa” și b) „Surugiul”, monoloage de Alexandri. 4. „El nu-i gelos”, comedie într'un act din nemțește de I. Vlădăreanu (jucată pentru primădată la Români). După producțiune urmează joc.

Corul bisericesc gr.-or. din Jamul mic, lângă Vârșeț, aranjează în 20 Aprilie st. n. (a doua zi de Sfintele Paști) un concert, urmat de joc. Venitul curat e destinat pentru augmentarea fondului corului din loc. Programul cuprinde 7 puncte, între cari și piesa teatrală „Nunta țiganului”, de E. Suci. În pauză se va juca Călușerul și Bătuta.

Pentru cultura poporului.

„Biblioteca populară a Asociațiunii”.

Acum, în preajma sfintelor serbători ale Invierii Domnului Christos, ne vine în minte cântarea: „Luminează-te, luminează-te, noule Ierusalime, că a Domnului mărire peste tine a strălucit”. Așa ne poruncește biserica noastră strămoșească prin cântarea dela serbătoarea serbătorilor. Și noi ca creștini și credincioși ai sfintei noastre biserici datorii suntem să urmăm acestei mare porunci: „Luminează-te, luminează-te”.

Da, să ne luminăm și „să ne curățim simțirile, ca să vedem pe Christos strălucind”.

Toți cei „purători de lumină să ne apropiem cu toată dragostea și cu toată încrederea de poporul lui Christos și „ca fiii luminii, umblând să răscumpărăm vremea, căci zilele rele sunt”.

Intăriți în credința, că glasul acestor cântări înălțătoare de inimi, nu va răsună în pustiu, apelăm și de astădată la bunăvoința și sprijinul fruntașilor, cari trăesc în nemijlocita apropiere a sătenilor noștri și dela cari, în cea mai mare parte atârnă deșteptarea și lumina sateanului român, să grăbească cu înscrierea membrilor ajutători la „Asociațiune”.

Cu toate opintirile ce se fac pentru susținerea școlilor noastre confesionale, totuși vedem, că o mare parte a copiilor dela sate rămân analfabeți (lipsiți de carte). Cauza nu poate fi decât necercetarea școlii. Aceia, cari trec prin școala de toate zilele, dacă n'au norocul să cerceteze și școala de repetiție, după câțiva ani, abia dacă mai pot ceti. Școlile de adulți ne lipsesc cu totul. Copiii ajunși la anii ju-neții, o parte sunt analfabeți, o altă parte abia dacă mai pot roști câte 2—3 sunete și numai puțini sunt, cari se poată ceti mai fluent.

Apoi, „plânge-te Române că n'ai și nu-ți dă Dumnezeu!” Că nu ești luat în samă și ești dat înapoi de peste tot locul!

Instituțiunea noastră culturală, „Asociațiunea”, a voit și voiește cu tot dinadinsul să suplinească aceste neajunsuri. Spre acest scop a pus la cale cursurile pentru analfabeți, și pentru cei cunoscători de slove dă cărțile din „Biblioteca populară a Asociațiunii”. Voiește să dea la toți fiii neamului nostru prilejul de a se lumina. Fiecare sătean să aibă în casa lui anumite cărți, cari să-l îndemne a îndrăgosti cetitul și să-l rețină pe el și pe ai lui dela „căile celor fără de lege”.

Având și numai acestea în vedere, e datorința noastră, ca fiecare să conlucram pentru ajungerea acestor scopuri mărețe.

„Asociațiunea” suntem noi, fără sprijinul și conlucrarea noastră, ea nu poate să facă nimic. Puterea de viață și de activitate rodnică, atârnă dela numărul membrilor.

Dintre cele 82 de despărțăminte câte are „Asociațiunea până de prezent, cu ajutorul cărora nizește a împrăștiă întune-

recul și a revărsa lumină, unele și-au împlinit și în anul acesta datorința. Sunt comune ai căror conducători au înscris 20—90 de membri ajutători. În astfel de comune, numărul membrilor n'au scăzut, ci au crescut.

Cu durere trebuie să spunem, că avem peste 30 de despărțăminte din raionul cărora n'am primit nici o listă cu membrii ajutători.

Știm, că răspunderea nu poate să cadă numai asupra despărțămintelor, ea se refrânge și asupra fruntașilor dela sate.

Dacă fiecare despărțământ ar înscrie numai câte 150 de membri ajutători, „Asociațiunea” ar putea să aibă cel mai puțin 12,000 de membri. Atunci cu mai multă ușurință s'ar putea îndeplini îmbunătățirile reclamate.

În anul acesta au apărut până acum „Povestea unei coroane de oțel”, „Popa Tandra” și „Emigrarea la America”. Aceste s'au și trimis membrilor înscriși până acum. Cartea a patra „Dela sate” scrisă de dl I. Agârbiceanu, e la compactor și se va trimite în zilele acestea.

Ca dovadă despre buna primire ce a întâmpinat cărțile de până acum, ar putea să servească scrisorile singuraticilor săteni, cari cer să fie și ei înscriși ca membri ajutători cu taxa de 2 cor. în schimbul cărora să primească 10 cărți și un călindar.

Rugăm deci cu toate insistința pe fruntașii, conducători ai sătenilor noștri să se grupeze cu toții în jurul „Asociațiunii” și să grăbească cu înscrierea membrilor ajutători.

Poporul are lipsă de lumină, aceasta să i-o dăm și atunci va înțelege și el cântarea: „Luminează-te, luminează-te, noule Ierusalime, că a Domnului mărire peste tine a strălucit”. „Biroul Asociațiunii”

Poșta Redacției și a Administrației.

Mihai Lazi. Mapa aceea se află publicată în Călindarul Poporului. Singură nu se vinde, decât cu călindarul, din care mai avem câteva exemplare. Costă 45 bani trimis acasă. Prețul călindarului trebuie trimis înainte.

I. Platoș, Ilasco Mo. Poezia trimisă n'am putut-o publica, din lipsă de loc, dar am dat ceva din scrisoarea trimisă.

Abonatul 9488. Drama „Domnul notar”, de O. Goga, a fost confiscată, dupăcum spunem la alt loc al foii. De aceea nu v'o putem trimite. Foia respectivă e plătită până în 31 August 1914.

Blaj. Articolul „Banca industrială” a fost deja publicat în foia noastră.

George Drăgomi în A. Costă 3 cor.
I. M. în Budapesta. O astfel de poezie nu se poate publica.

Celelalte răspunsuri în numerii viitori.

Târgurile de țară.

(Ziua târgurilor e după calendarul vechiu).

9 Aprilie Boroșsebes, Sântămăria de peatră (Kö-Boldogfalva).

10 Aprilie: Murăș-Orga, Panciova.

11 Aprilie: Arcid, Ațel, Becăș, (Gherghio), Macfalău, Archid (Mező-Érked), Moșna, Orczidorf, Periamos, Racoșul de jos, Sâmbăta de jos, Sebeșul săsesc, Turda, Vinerea.

12 Aprilie: Buziaș, Codlea, Lechința, Lunca, Sân-Miclăuș.

13 Aprilie: Canija turcească, Komarom.

Editura și tiparul „Tipografia Poporului”
Redactor resp.: Nicolae Bratu.

Cătră cetitori.

Numeri de probă din foaie se trimit la dorință oricui. E de ajuns a ni se scrie pe o carte postală numai adresa cum se cade a celui care dorește numeri de probă. Pe abonații cei vechi îi rugăm să stăruiască în cercul cunoscuților lor, ca cât mai mulți să aboneze „Foaia Poporului“, care e cea mai veche și mai bună foaie populară.

Fiecare abonat vechiu va face bine să câștige măcar un abonat nou, ca astfel înmulțindu-se abonații foii, să o putem face tot mai bună, spre ciuda acelor, cari vreau să ne înfrice cu procese și noua lege de presă. Bani se pot trimite și la olaltă cu un singur mandat (utalvány), numai adresele să fie toate bine scrise și descurcate. Toți abonații cei noi primesc în cinste și câte un *Călindar de părete*, care e frumos tipărit în culori și cu mai multe chipuri.

Abonarea foii se poate face cu începutul la fiecare lună. Pe o jumătate de an costă 2 cor. 20 bani, iar pe un an 4 cor. 40 bani. De acum până la Anul-nou — tocmai trei pătrare de an după stilul vechiu — costă 3 cor. 30 bani.

Toți abonații sunt rugați, — când trimit bani, cer schimbarea adresei, scriu ceva la foaie sau fac orice fel de întrebări, — să scrie negreșit numărul de pe fașia, sub care primesc foaia. Asta e de lipsă pentru orientarea noastră în multe privințe, atât când e vorba de bani, cât și la altfel de publicații ce ni se trimit. Iar abonații cei noi încă să scrie, că ei numai acum abonează foaia întâiu.

Foaia nu o putem da pe așteptare, fiindcă aceasta ne prea îngreunează purtarea socotelilor pentru cari nu plătesc la vreme. De aceea să nu se supere ceice ne-au cerut amânare de plată, iar noi nu le-am putut împlini dorința. Purtarea la astfel de socotele, cu sutele de restanțe, ne-ar încurca și îngreună administrația din cale afară de mult.

Bioscopul Apollo. Se atrage atențiunea onoratului public amator asupra reprezentației anunțată „Atlantis“, un op minunat al fabricii de filme „Nordisk“, ce se va predă pe serbătorile sfintelor Paști, adică Duminecă și Luni în 19 și 20 luna curentă. Fiind acest film foarte interesant, să folosească fiecare ocaziunea rară, a cer-

cetă această producțiune. In decursul reprezentației concert militar.

Loc deschis.

In preajma Paștilor. De pretutindeni să nasc și aud voci sărbătorești și întrebarea după o toaletă elegantă a devenit actuală. Și la această întrebare punctul cel mai de însemnătate îl formează special încălțăminte.

Ca primul și cel mai bun izvor de cumpărare pentru aceasta este la toată întâmplarea fabrica de ghete Turul, soc. pe acțiuni în Timișoara, la care sunt ocupați mai mulți de 1300 amployați și muncitori și care ocupă în industria de încălțăminte din Austro-Ungaria primul loc. Această întreprindere de model și a câștigat, în urma experiențelor sale de un sir de ani, un bun renume universal. Ghetele Turul, în urma eleganței și valorii lor, sunt recunoscute în general în toate cercurile ca o fabricațiune de primul rang. Depozitul său general pentru Sibiu se află în strada Cisnădiei 20. Afară de aceasta se mai vând încă în alte 130 localuri proprii din țeară și străinătate.

Idealul damelor este de a dispune de o frumoasă culoare a feții și de un palid teint aristocratic, cari sunt semnele unei adevărate frumuseți. Fără sbârcei, fără bubule, fără roșeață; pielea sănătoasă și curată, aceasta este ținta și rezultatul la care se poate ajunge prin întrebuințarea de Crème Simon, Poudre și Savon Simon. Pretindeți-o sub marca adevărată.

Cassa de păstrare (reuniune) în Săliște.

Prospect.

1744

Adunarea generală ordinară, ținută la 19 Martie a. c., a decis urcarea capitalului social dela K 250.000 la K 500.000, recunoscând membrilor actuali dreptul de optare cu prețul nominal de K 200.— pentru atâtea părți de fondare noi, câte părți de fondare sunt trecute pe numele lor în registrul membrilor.

Dreptul de optare cu valoarea nominală îl au numai acei membri, cari își însinuă acest drept până la termenul de 15 Maiu 1914, tot până la acest termen au să-și însinue dreptul de optare și erezii membrilor decedați respective posesorii părților de fondare vechi, având a-și legitimă dreptul de proprietate al acestora. Transcrierea părților de fondare noi pe numele erezilor se poate exoperă numai după predarea judecătorească a eredității și după primirea acestora de membri ai reuniunii.

Părțile de fondare neoptate de membri în drept se pun în vânzare pe lângă preferirea membrilor vechi cu prețul de K 300.—, din cari K 100.— vor intra în fondul de rezervă.

Pentru părțile de fondare noi, afară de cele menționate în alineatul precedent, se va plăti pe lângă nominalul de K 200.— cuota la fondul de rezervă de K 150.—

Prețul părților de fondare se va vărsa în sensul §-ului 3 din statute în 5 rate treilunare egale și anume:

prima rată de 20% și cuota la fondul de rezervă până în 15 Iunie 1914 a doua „ până în 15 Septemvrie 1914
a treia „ „ „ Decemvrie „
a patra „ „ „ Martie 1915
a cincia „ „ „ Iunie „

Se pot plăti însă și mai multe rate deodată.

Pentru ratele solvite rebonifică institutul 5 1/2%, iar pentru ratele scadente socotește deasemenea 5 1/2% interese de întârziere.

Membrilor cari n'au vărsat la timp vreo rată, li se adresează, în sensul §-ului 3 din statute, câte o provocare cu termen de 30 zile, și dacă nici până la expirarea acestui termen nu vor vărsa ratele recerute, sumele plătite în contul părților de fondare vor intra în fondurile de rezervă, iar titlurile exmisse se vor anula, și sub aceiași numeri se vor exmite alte titluri de părți de fondare. Anularea se publică în ziarele designate pentru publicările institutului.

Cu începere din 1 Ianuarie 1916 părțile de fondare noi vor intra în toate drepturile și se vor bucura de toate favorurile părților de fondare vechi.

Părțile de fondare noi se vor dată cu 1 Iulie 1915.

Săliște, în 2 Aprilie 1914.

Diracțiunea.

Loc de vânzare

10 jugăre pământ clasa I., potrivit pentru case și pentru viie, să vinde și mai puțin, cu 20% bani gata, iar după ce rămâne neplătit 6% la sută pe mai mulți ani. Pământul se află aproape de gara Cucerdea, o comună cu trecere bună în negoț. Doritorii să se adreseze la **George Radu**, cassar, Székelyföldvár, u. p. Székelykocsárd. 1734

Un morar

caută post la o moară de benzin Doritorii să se adreseze prin o carte postală la **Ioan Fulea** în Ludoșul mare (Nagy-Ludás) 1742

Domnișoară română,

bine crescută și inteligentă, caută loc ca **crescătoare**. Posede limba română și germană. Adresa o dă administrația foii. 1735

Concurs.

Întreprinzătorii doritori de a execută lucrările necesare la **reedificarea turnului bisericii gr.-cat. din Săcădate** (Oltzakadát) prin aceasta se recearcă să-și înainteze ofertele în scris însoțite de cautiunea de 1150 cor. adică Una mie una sută cincizeci coroane în bani gata sau hârtii de valoare, curatoratului bisericii subsemnate cel mult până la **26 Aprilie st. n. 1914, la 11 ore a. m.**, când se va ține licitațiunea la fața locului.

Ofertele întrate mai târziu nu se vor lua în considerare. 1738

Operatele despre acestea lucrări și anume: formularul de contract, condițiunile de edificare, preliminarul de spese și planul, construite de inginerul arhidiecezan și aprobate de Preavenaratul Consistor Metropolitan la 24 Martie 1914, sub Nrul 2177/1914 se pot stulii zilnic în cancelaria parohială între orele 8—6 din zi.

Prețul de strigare e 11545 Cor. 66 fil., adică Unasprezece mii cinci sute patruzeci și cinci coroane 66 fil.

Săcădate, la 1 Aprilie 1914.

Ioan Dragomir Toma Prie
preot gr.-cat. curator primar.

Vier de vânzare.

In comuna Mohu se află de vânzare un vier negru de primul soi. Doritorii cumpărători să se adreseze la **Nicolae Toader** în Mohu Nr. 222. 1741

Oleiu

din simburi de bostan, curat, pe lângă garanție, pentru mâncările de post. La dorință trimite de probă

Lengyel Sándor & Comp.,
Pankota. 1692

Nr. 1256/1914

1724

Concurs.

Devenind postul de vice-notar comunal vacant prin abdicere în comuna **Szelistye**, pentru îndeplinirea lui prin alegere escriu concurs și invit pe candidații de notar evalificați conform cerințelor legii, de a-și înaintă prin autoritatea lor competentă, cererile instruate cu dovezile de lipsă, la oficial pretorial până în **16 Maiu a. c.**

Szelistye, în 4 Aprilie 1914.

Primpretorul cercual.

Dentist

Virgil Muntean

SIBIU

Str. Ilrezului (Reisergasse) 17

Pune dinți 1266

în cauciuc și de aur cu
= prețuri moderate =

O bună ocaziune

pentru un comerciant harnic, este a lua în arândă pe timp de 5—10 ani un intravilan într-o comună fruntașe, cu 2000 locuitori, pe Secaș. De intravilan se ține o casă cu 3 odăi, bucătărie, găbănaș, 2 șuri, 2 ferdele, 2 grajduri, o grădină mare din care 1/4 jugăr e plantată cu pomi nobili, precum și o moșie comasată, pământ clasa I și II în mărime de 17 jugăre catastr. Poziție bună de prăvălie, fiind numai o prăvălie în comună și prospecte sigure de a câștiga și dreptul de licență pentru cărcimă și trafic. Oferte sunt a să adresă sub „T. B.“ la administrația „Foi Poporului“, provăzute cu o marcă de 10 bani pentru trimiterea scrisorilor mai departe. 1746

Pastă de dinți

KALODONT
Apă de gură

Publicare.

Comuna bisericească gr.-cat. din Bradu (Fenyőfalva) com. Sibiu, dă în întreprindere lucrarea clădirii școlii gr.-cat. din loc. Licitatiunea va fi minuendă. Condițiunile de lipsă se pot vedea în cancelaria parohială, planul și preliminarul de spese stau la dispoziție.

Terminul sau ziua licitațiunei va fi în ziua de Sfântul Gheroghe, adică în 6 Maiu 1914, la 1 oară după amiază. 1729

Illustrate

pentru

Paști

Gratulații

și Porturi

naționale

se află în mare alegere la

LIBRĂRIA

Foia Poporului

Pentru căsătorie.

Un meseriaș inteligent, văduv, în etate de 38 ani, situat în centrul unui oraș românesc, cu casă frumoasă proprie, cu atelier mare și renumit, locuință cu trei odăi modern aranjate, cu scop de a se căsători dorește cunoștința unei domnișoare sau văduvă fără copii, în etate dela 26—34 ani. Persoane din casă bună, cari cunosc și știu conducerea lucrului de casă, vor fi preferite. Scrisori serioase sub deviza „Modestă” a să trimită la administrația „Foi Poporului”, de unde se vor trimite respectivului. La scrisori este a se adauga și porto postal.

O casă

1696

cu prăvălie și cărcimă în Oraștie la o poziție frecventată, din cauză de moarte e de vânzare pe lângă condițiunile cele mai favorabile. Reflectanții să se adreseze la Hirsch Ignác, comerciant în Hațeg.

Mare succes

au inserate în „Foaia Poporului” unde sunt cetite de mii de persoane de pretutindena din toate țările și din toate cercurile sociale, atât inteligentă cât și popor.

De aceea „Foaia Poporului” este cel mai potrivit organ pentru publicarea a tot felul de inserate: pentru ocuparea sau căutarea unui post, apoi pentru vânzări, arândări, cumpărări, deschideri de prăvălii și alte instituțiuni, cum și anunțarea a tot felul de mărfuri și articlii ce trebuiesc persoanelor singurate sau în familie. — Informații asupra prețului inseratelor se dau cu plăcere la

Administrația

„FOIA POPORULUI”

Tonul trebuie pus pe cuvântul Scott.

Valoarea Emulsiunii de ulei de pește alui Scott a început a fi apretiată și din partea medicilor tot mai mult, dându-ne astfel prin aceasta zilnic ocaziune a o deosebi față de alte Emulsiuni cari sunt recomandate și să presupun a fi „tot așa de bune” ca Emulsiunea lui Scott. E deci

în interesul D-Voastră

dacă rămâneți pe lângă preparatul original al Emulsiunii lui Scott, fiindcă acesta e unicul pregătit după experiențele lui Scott, care după încercări de aproape 4 decenii a devenit un medicament plăcut și de un renume universal.

De aceea pretindeți și cumpărați numai Emulsiunea lui Scott!

Prețul unei sticle originale 2 cor. 50 fil. De vânzare în toate farmaciile. Trimitându-se 50 fil. în mărci postale la adresa SCOTT & BOWNE, G. m. b. H., Wien, VII și pe lângă provocare la ziarul acesta, să trimită prin o farmacie un pachet de probă gratuit. 1309

Căsătorie excelentă.

Un tinăr comerciant, în etate de 24 ani, fără părinți, așezat la sate, posedă o avere proprie la 20—30 mii cor., din lipsă de cunoștințe caută pe calea aceasta cunoștința unei domnișoare spre a se căsători. Respectiva să fie binecrescută și cu o zestre potrivită. Scrisorile dimpreună cu fotografia sunt a se adresa la administrația „Foi Poporului”, sub numele „Tinăr comerciant”, de unde se vor trimite respectivului. Discrețiunea e chestie de onoare. 1732

Nu uita

stimafă cetitor, — la comande sau tot felul de alte cumpărări făcute în urma unui inserat cetit în foia noastră, — a aminti și spune, că despre lucrurile comandate sau cumpărate ai cetit în inseratul din „Foaia Poporului”.

Prin aceasta contribui și D-Ta la răspândirea și lăjirea foii noastre, iar pe altă parte vei fi servit de grabă, fără ca acesta să te coste ceva mai mult.

Boltă de arândat.

Intr'un orașel din comitatul Sibiiului cu o împrejurime foarte întinsă și la poziția primă din loc, cu o învârtire mare anuală și viitor sigur, — din cauze familiare și în urma întreprinderii altei afaceri, se dă în arândă o boltă. — Local mare și magazin mare. Cei interesați să se adreseze la administrația acestui ziar sub numirea „Altă ocupație”, de unde scrisorile se vor trimite respectivului.

Neguțatori cu ceva capital își pot croi un viitor dintre cele mai sigure. 1728

O casă

1703

cu 8 odăi, 2 bucătării, curte, grădină și alte supraedificate e de vânzare momentan. Reflectanții să se adreseze la proprietăreașă în Ocna-Sibiiului (Vizakna) str. Scălzii Nr. 5.

Advocatul

Dr. Aurel Gerasim

din 1 Aprilie și-a schimbat cancelaria din Sibiu, strada Șaguna în Stadtpark, în vecinătatea muzeului românesc. 1715

Varul cel mai bun

să află la Poplaca, unde să arde în cuptor câte 13—14 zile cu 60—70 stânjini de lemne. Rog pe onoratul public să facă o probă, că va fi mulțumit. Dau garanție de piatră și garantez că crește în apă foarte tare, așa că din două buți face trei buți de orice var din altă parte.

Doritorii să se adreseze la

Man Surdu,
în Poplaca Nr. 268.

Și trimitem ori și unde în mic și mare, cu preț moderat. 1727

Un vier

1743

de rasă bazna, să află de vânzare la Ioan Petru Muntean în Sadu (Czód) Nr. 133, p. u. Nagydisznód.

După cum susține știința de azi, Odol e dovedit ca cel mai bun mijloc pentru dinți și gură.

Prețul: sticlă mare K2—mică „1”

Moșie de arândat.

În comuna Archiud (Mező-Erked) din comitatul Clujului, lângă Teaca, am de arândat o moșioară de 78 jugăre, din cari 8 sunt de rât. Pe moșie se află două fântâni cu apă din abundență. Locul e potrivit atât pentru arat, cât și pentru pășunat de oi ori vite cornute. Pentru informații directe a se adresa proprietarului Dr. Alexandru Munteanu, avocat, Reghinul-săsesc (Szászrégen). 1745

CASSA DE PĂSTRARE (REUNIUNE) ÎN SĂLIȘTE

AVIZ

Cassa de păstrare (reuniune) în Săliște primește depuneri spre fructificare cu **5 și 5 1/2 %**

după mărimea sumei și termenul de abdicere. Darea de interese o plătește institutul. :::::

Direcțiunea

1123

Fabrică de scărmanat lână în Orlat.

Subscrișii aducem la cunoștința onoratului public, că am preluat renumita fabrică de scărmanat lână a lui Iosef Danec din Orlat. După moartea proprietarului vechiu fabrica a stat mai mult timp încuiată. Acum am pornit noi lucrul și primim orice fel de lână și ori cât de multă, spre a o scărmana. Trimiterea se poate face și cu trenul. Lucrăm cu prețuri foarte moderate și vom servi mușterii cât se poate de bine. Probați și vă veți convinge!

Rugându-ne pentru binevoitorul sprijin, semnăm

Cu toată stima

Nicolae Loloiu și Vasile Topârcean.

Eu sunt fără îndoială în stare, prin mărfurile produse în fabrica mea, de-a mulțumi pe oricine cu marfă bună, pe lângă prețuri ieftine, serviciu solid și avantajos

LUMINI de ciară și stearină

pentru biserici, înmormântări, pomeni și parastase

Săpun pentru spălarea albiturilor și pentru toaletă etc.

...

Fabrica de săpun și lumini mânăta cu abur a lui

Meltzer în Sibiu

înființată la 1848

Prăvălie și magazin în strada Gușteriței Filiale: Piața mică și strada Cisnădiei

Revanzătorii primesc rabat mare. — La cumpărări mai mari se fac și altor persoane cele mai moderate prețuri. Oferte și prețuri-curente se trimit la cerere gratis și franco. 1593

Noul clcăiu de gumi
Berson

e admirabil
din cauza
multelor sale
folosințe

Plăcut, fără șgomot, elegant, durabil!

Medicii

declară ca cel mai bun mijloc contra tusei

Kaiser Caramelle
pectorale

cu cel „3 brazi”.

Milioane de persoane le
folosesc contra

TUSEI

răgușelei, catarului, flegmei,
catarului bronchial și de gât.

6100 atestate de medici și
privati, întărite prin ne-
tariul public garantează succesul sigur.

Bomboane foarte bune și gustoase
1 pachet 20 și 40 bani, 1 dosă 60 bani,
se capătă în toate farmaciile și în cele
mai multe drogerii și unde se află pla-
catele. 1946

Tâțâni cel mai bun
fabricat

se pot cumpăra foarte
avantajos și ieftin la 1710

ANDREIU RIEGER

prăvălie de fer în SIBIIU

Marca conducătoare în industria indigenă de ghete
o formează fără îndoială renumitele noastre

Ghete universale **Turul**

Nr. 259 Ghete cu băieri Chev-
reau K 10-
Nr. 287 Chevreau Goodyear K 13-50
Nr. 6095 Chevreau Goodyear
prima calitate K 16-

Nr. 92 Ghete cu băieri Box K 10-50
Nr. 80 și jum. Chevreau K 11-
Nr. 6085 Box American Style K 12-50
Nr. 110 Chevreau Goodyear
prima calitate . . . K 16-

Filiala

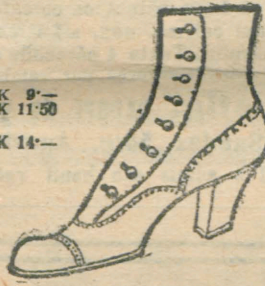
SIBIIU strada Cisnădiei
Heltauergasse **Nr. 20**

Nr. 405 K Păpuși cu bumbi
Chevreau K 9-
Nr. 485 Chevr. Goodyear K 11-50
Nr. 418 Chevr. Goodyear
prima calitate . . . K 14-

Nr. 402 Păpuși cu bă-
ieri, Chevreau K 9-
Nr. 401 Chevr. Goody. K 12-
Nr. 426 Chevr. Goody.,
brun, cusute K 13-

Nr. 249 Ghete cu bumbi, Chevr. K 11-
Nr. 3 a Chevreau Good. gălbini K 12-
Nr. 362 Chevreau Good., cusute K 14-50
Nr. 1555 Ghete de Lack
cu stofă . . . K 16 50

Diplom d'honneur
Turin 1911

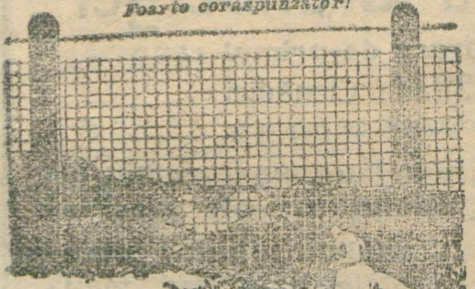
Se fabrică pe săp-
tămână 20.000 părechi

130
filiale proprii
1200 lucrători și
amploniași

Ingrădituri nimer de ieftine!
Invențione
senzațională!

Nenumărate scrisori de recunoștință dovedesc superi-
oritatea neintrecută a 109

Foarte corespunzător!

Manuare foarte
ușoară!

== impletiturii ==

„HUNGARIA”

Să fabrică numai din sârmă
suflată cu zinc. Prețul per
metru pătrat 32 f și mai sus.

Să poate procura la sin-
gurul fabricant:

Alexandru Haidekker
fabrică de sârmă, de ingradituri
din impletituri și de gratii
Budapesta VIII, Ulii 48/54

☛ Serviciu ieftin, repede și
conștientios. ☛ Prețuri
ilustrat, gratis și franco. ☛

Viță americană altăită precum și viță ame-
ricană pentru altăit,
cu și fără rădăcină, în diferite vario-
tăți furatează renumita și de mulți ani
recunoscută ca cea mai de încredere
popinieră.

Fr. Caspari

Medias—Medgyes (Nagyküküllő vm.)

Serviciu conștientios. = Soluri garantate.

Catalogul se trimite la cerere gra-
tis și franco. În catalog sunt publicate mai
multe scrisori de mulțumire, primite din toate părțile țării, astfel că înainte de a face
comanda, oricine poate cere informații în scris sau verbal de la dânil proprietari cari
mi-au trimis aceste scrisori și se pot convinge astfel de absoluta încredere ce a po-
avea în firma de mai sus. 1914

Prima văpsitorie artistică

transilvăneană, mânăta cu abur
și atelier chemic pentru curățirea vestimentelor

se recomandă pentru curățirea de vest-
minte, descusute sau nedescusute, pentru
dame și domni, uniforme, dantele etc. 1707

KARL J. G. MÜHLSTEFFEN

Färbergasse 19 ■ SIBIIU ■ Maurergasse 12

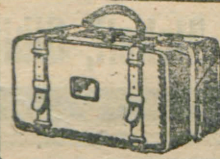
Atelier de curelărie, șelărie și coferărie

ORENDT G. & FEIRI W.

Telefon 313 (odinoară Societatea curelarilor) Telefon 313

Sîrada Cisnădiei 45 — SIBIIU — Heltauergasse 45

Magazin foarte bogat în
articole pentru căro-
țat, călărit, vânat,
sport și voiaj, po-
clăzi și procovă-
turi, portmonee și
bretele solide și

alte articole de ga-
lanterie cu prețurile
cele mai moderate. Cu-
rele de mașini, cu-
rele de cusut și le-
gat, Sky (vârzobi)
permanent în deposit.

Toate articolele din branșele numite și reparatura lor se execută
prompt și ieftin. — Liste de prețuri, la cerere, se trimit franco.
= Comande prin postă se eectuesc prompt și conștientios =

Mare deposit de hamuri pentru cai dela soiriile
cele mai ieftine până la cele mai fine, coperi-
toare (șoluri) de cai și cofere de călătorie. 62

O casă

din Sibiu, Târgul Vitelor 4 a cu mai multe odăi, șură și grajd, ect., precum și

Curtea cu 4 b cu odăi și cu un atelier (lucrătoare), sunt **de vânzare**. Doritorii a se adresa la Nr. 4 a. 1716

Cartofi

1739

toate soiurile, oferă foarte ieftin Gebr. Muscat, Breslau 7 (Germania) Se caută mijlocitori pentru vânzare.

Ludovic Ferencz

croitor de bărbați SIBIU, strada Ciznădiei Nr. 12 recomandă p. t. publicului cele mai noue stoffe de toamnă și iarnă în mare asortiment.

Noutățile

sosite chiar acum, pentru haine de bărbați stoffe englezești, franțuzești și indigene, din cari se execută după măsură cele mai moderne vestimente precum: Sacko, Jaquete și haine de salon, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită noutățile de stoffe pentru pardisuri și „Raglam“, cari se află totdeauna în depozit bogat.

Asupra reverențelor confecționate în atelierul meu, însi permit a atrage deosebita atențiune a On. domni preoți și teologi absolvenți. — În cazuri de urgență confecționez un rând complet de haine în timp de 24 ore. — Uniforme pentru voluntari, cum și tot felul de articli de uniformă, după prescripție croitoră cea mai nouă.

Suferitori de stomac!!

De mai mulți ani am suferit de conturbarea mstuirii, dureri de stomac, lipsă de apetit și de răgăitură! Din interesul iubirei deaproapei adue la cunoștință, cumcă dela grelele mele suferințe am fost de tot scăpat prin Kräuterbitter „Magenhell“ al dlui „Baumann“ în Ladendorf Nr. 63/31. Deci fi ic pe calea aceasta „Dzeu să-i răsplătească“, Käthe Wanderbauer, soție de forestier c. și reg. in Mondsee (Austria) 1740

Linia

Holland-America Rotterdam

Societate de vapoare Nederlandă-Americană

Firmă protocolată în Ungaria.

In fiecare săptămână circulare între

Rotterdam - Newjork - Kanada

1526

Cancelaria

Budapest, VII., Thököly-út 10.

Atențiune!

50.000 perechi de ghete!
4 perechi de ghete numai Cor. 7-90

Din canză că mai multe fabrici mari au încetat plățile, am fost îndemnat a cheltui o mare cantitate de ghete adânc sub prețul de fabricare. Deci eu vând fiecăruia 2 perechi ghete cu șinoare, pentru domni și 2 perechi pentru dame, de piele brună sau neagră, galoșată, cu talpă bătută cu ouă, foarte eleg. fasonul cel mai nou, mărimea conform numărului. Toate 4 perechile costă numai K7.90 Trimitorea per rambursă.

S. Lustig, export de ghete
Neu-Saudez, 54/p, Austria
Schimbul e admis sau banii retour.

Depozit bogat sortat!

1305

A. Henrich & W. Müller

Prima fabrică de piele sibiană Sibiu, Bachgasse Nr. 3-5,

și recomandă fabricatele lor precum: tălpi pentru opinci din piei întregi de boi și bivoli, Vaches-Croupons și tălpi de bivol cu margini și fără margini în diferite calități.

Mai departe se află în depozitul fabricii un mare asortiment în **Părechi de opinci tăiate** pentru femei, bărbați și copii. **Brandsohkipsen** și diferite **bucăți de tălpi căzute**. **Piei de vacă de vachs**, lucii sau și în pregăteala lor **Pittlinguri de vachs**, „ „ „ „ „ „ **Kipse de vachs**, „ „ „ „ „ „ **Piei de vițal de vachs**, „ „ „ „ „ „

Piei crepate de vachs, Boxpittlinge, Mastboxe, Roxcalf, Chevreaux în diferite fărbi și fabricate. **Piei de oaie** în fărbi diverse. **Căptușeli de oaie**. Asortiment bogat în toate necesitățile aparținătoare pantofăritului și cismăritului și în calapoade.

Călcăie de gumă.

Difevite lacuri, creme și mijloace pentru conservarea ghetelor. În despărțământul nostru propriu să pregătesc, la dorință și după măsură, toate părțile de sus la ghete (fețe) prompt și pe lângă prețurile cele mai ieftine.

Prețuri solide!

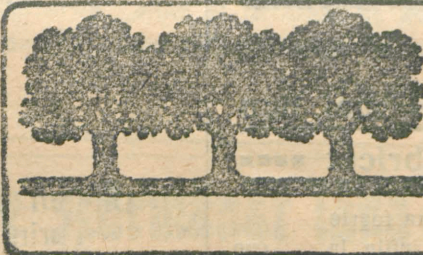
Fabricate proprii!

Serviciu coulant exact!

Berea albă și neagră din Bereria dela Trei-Stejari în SIBIU

este foarte bună și gustoasă!

Această bere e căutată și se bea cu plăcere de toți cari o cunosc, atât la oraș cât și la sate 724

Că berea noastră e foarte căutată se poate vedea și de acolo, că cumpărătorii se înmulțesc mereu

Prima negușătorie mare de vinuri

Ludwig Fronius

SIBIU, Pivnița „Mönchhof“

SPECIALITĂȚI:
Tuică veritabilă, fierbere proprie și Romuri lamaica direct importate.

Fabrică de lichioruri și serbătorie de rachuri
Mare negușătorie de rachuri de Drojdii, Trevere și Prune

Material pentru edificat

Traverse — Papă de acoperit — Plăte de izolat — Cement — Gips — Impletituri de drot — Drot de îngrădit cu ghimpi — Impletituri de trestie pentru stucatură — Scocuri din fier covăcit și vărsate — Căhăli etc. etc. 1731

Carol F. Jickeli, Sibiu și Alba-Iulia

Rabat deosebit pentru România

Warenhaus Grünberger

casă de cumpărare de primul rang SIBIU, Strada Ciznădiei Palatul comandei de corp

Pentru dame mantauae, bluse, rochii, ju-poane, capoate

Pentru domni raglane, haine complete, pantaloni, mantauae de ploaie, gileturi moderne

Specialitate în haine pentru băeși și fetițe 1665

In interesul propriu să cercetați acest depozit

CHEAG pentru înche-garea laptelui

cu marca „ROMÂNCA“ cel mai bun și făcut din rânze demiel și vițel

La cerere trimit Prețcurent și îndrumare pentru folosirea Cheagului.

Se capătă la 1668

Pálfi Márton, Karánsebes

Restaurațiune românească!

Subscrisul aduc la cunoștință, că mi-am deschis o

Restaurațiune și Hală de bere

în SIBIU, strada Gării Nr. 5 (vis-à-vis de Franzelăria STEFAN MOGA)

unde servesc în orice timp beuturi bune, — bere și vinuri, — apoi mâncări calde și reci, bine pregătite și gustoase. (In fiecare zi la 8 ore dimineața se află gulaș bun.) Oferez prânz și în abonament în restaurațiune sau trimis acasă, pe lângă prețuri foarte avantajoase.

Cu toată stima 1674

Maxim Macarie, restaurater.

Casă specială pentru unelte aparținătoare la modisterie

Depozit de fabrică de forme de pălării de pale pentru dame și fetițe

Flori artificiale, pene de struț și diferite pene de împodobit

Mare alegere în ciorapi pentru dame și domni

GUSTAV GREINER

Wien, III., Hauptstrasse 86/E.

Cataloge ilustrate gratuit și franco 1685

Linia de navigațiune Triest AUSTRO-AMERICANA

Circulație directă de vapoare de poștă din

TRIEST

la

NEWYORK și CANADA

Biroul. Budapest, VII., Thököly-ut 2. sz. 1700

și la următoarele granițe:

Csáktornya: în apropierea părții; Fiume: Via Negozianti 5.

Inseratele

numai atunci au valoare mare, dacă să răspândescă pretutindenea, în toate țările, în toate cercurile sociale. Pentru acest scop se oferă în FOAIA POPORULUI. Informații să dau și comande să primesc la administrația FOAIA POPORULUI.

Banca generală de asigurare mutuală

„Transsylvania“

asociație cu garanție limitată în Sibiu (Nagyszeben) recomandă încheierea de 767

asigurări pe viață în cele mai oulante condiții de polițe (pentru învățători confesionali și preoți români avantajii deosebite).

Ca speciale combinații deosebit de favorabile sunt de notat:

Asigurări mixte cu rebonificare garantată de interese de 3%	Asigurări simple și mixte cu participare de 40% la câștig.	Asigurări mixte cu solvirea necondiționat de două ori a capit.
---	--	--

Asigurări de foc deasemeni cu premii foarte ieftine!

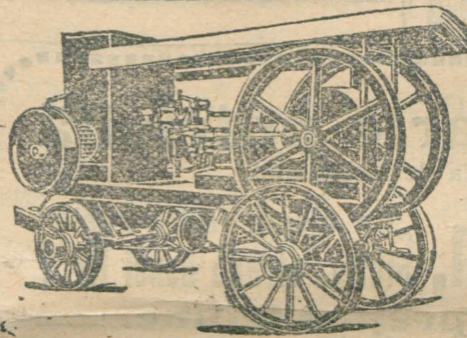
Dela fondarea „Transylvaniei“, sau plătit prin acest institut:

Capitale asigurate pe viață	K	5.458.689.43
Pagube de incendiu	„	5.456.645.67
In total a fost la Transylv. asig. pe viață	„	11.740.710.—
vania la 31 Dec. 1912 asig. de foc	„	133.667.241.—
Capital de fondare și rezerve	„	2.603.400.—

Informațiuni și prospecte să dau în orice moment gratuit la Direcțiune și la toate agenturile.

Persoane pricepute la afaceri de asigurare (achizitori), cari au legături bune la orașe și în provincie, să primesc în serviciu totdeauna în cele mai favorabile condițiuni.

Societatea pe acții și fabrică de motoare cu gaz în Dresden, fost odinioară MORITZ HILLE

Cea mai veche și mai mare fabrică specială din Germania-de-mijloc de motoare de tot felul și de instalațiuni cu gaz aspirator. Reprezentanță generală

KÁLMAR ERNŐ, inginer BUDAPEST VI. Podmaniczky-u. 4/N. Telefon 22—76

Motoare cu benzin — cu gaz petroleu ulei crud gaz de pământ sist. Diesel cu gaz aspirator

in toate mărimile. Cercetarea inginerului și calculații gratis. 1602

Balsamul apotecarului A. Thierry

e un mijloc neîntrecut la boale de plămâni și de piept, moderează catarul, opreste flegma, ușurează durerile tusei. Are efect excelent la aprindere de gât, răgușală și la boale de gâde, friguri, înțepături în stomac și colică. Vindecă boalele genitale și hemoroide, curăță rărunții și întărește apetitul și mistuirea. Servește tare bine contra durerilor de dinți, a dinților găunoși, contra mirosului de gură și alte boale de dinți și de gură, încetează mirosul provenit din gură sau stomac. Mijloc bun contra limbricilor. Vindecă tot felul de răni, orbanț, beșici provenite din ferbințeli, buboale, buburze, răni provenite din arsură, membre degerate, sgrăbunțe, bube ce-au eșit pe piele, dureri de urechi etc. Să nu lipsească din nici o familie, înțepături când bantue epidemii de influență, holeră și alte epidemii. Scrie la: 1072

A. Thierry, apotecă la îngerul păzitor în Pregrada bei Rohitsch 12 sticle mici sau 6 sticle mari sau 1 sticlă mare specială cor. 5-0 La comande mai mari e prețul mult mai ieftin!

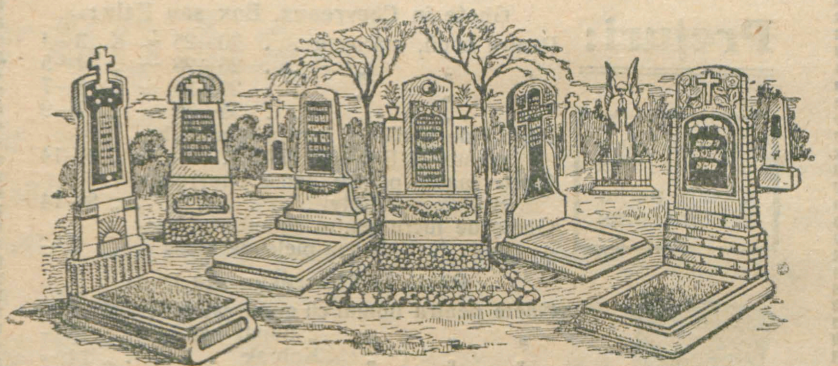
Singura veritabilă 1072

Alifie-Centifolia a lui Thierry

împiedecă și opreste inveninarea sângelui. Face de prisos operațiile.

Se folosește: la femei cari lăptescă, la pornirea lăptelui, împotriva împetirii peptului, la orbanț, inflamație de picioare sau de os, răni, picioare umflăte și la mănecarea osului; apoi la răni de sabie, împunsături, împușcături, tăieturi și sdruncinări, precum și la înălțurarea din corp a obiectelor străine, ca: sticla, țanduri, pietriș, alice, spini etc., la tot felul de umflături răni, carbunc, chitar și la cancer (rac); la negei pe mâni sau la picioare, beșici, răni la picioare, răni de arsură, la slăbire provenită din zăcut mult, beșici de sânge, curgeri de urechi etc. etc. 2 cutii costă K 3-60, pe lângă trimiterea înainte a banilor sau cu rambursă. Se capătă la apotecarul Török Jozsef în Budapesta și în cele mai multe apotece din țară. En gros se află la drogueri: Thalmyer și Seitz, Erezil Hochmeister și Frații Radanovits în Budapesta. Unde nu e depozit să se comande direct dela:

A. THIERRY, Apotecă la In-Pregrada (lângă Rohitsch-Sauerbrunn).

Înștiințare.

Pr n aceasta îmi permit a aduce On. p. t. public la cunoștință cumcă mi-am deschis

Atelierul de sculptură și depozit de monumente

Primește toate lucrurile de sculptură, renovări, gravori innoite și aurirea literelor la monumente vechi, pe lângă prețurile cele mai ieftine și executare conștițioasă. — Rugându-mă pentru cercetarea depozitului meu de monumente, semnez cu deosebită stimă

ADOLF ZIEGLER, sculptor, Sibiu, strada Sării Nr. 37

(n casele fabricii de mobile E. Petruțiu)

SAM. WAGNER,

Prima turnătorie de fier Sibiană, mare fabrică de mașini agricole și industriale, atelier de mori și mare prăvălie de fier

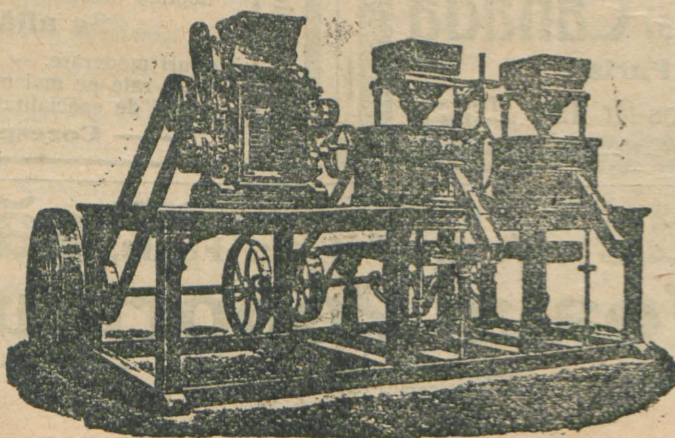
Sibiu-Nagyszeben,

Târgul fânului Nr. 1

Atențiune!

Doritorii de-ași procură mori, cilindre pentru asortat fâină, pietrii de mori de orice calitate, tot soiul de mașini și unelte agricole, mașini de lână, piuă pentru abale (postav) tot soiul de motoare dela cel mai mic și până la cel mai mare, cu un cuvânt tot soiul de mașini precum și Traverse, Cement, Trestie, Chei pentru ziduri, toate fierăriile trebuincioase la clădiri (edificări).

In bogata și bine asortata sa prăvălie de fier se găsesc toate sculele pentru meseriași fierari, tâmplari, dulgheri etc., cu

prețurile cele mai moderate și condițiuni foarte avantajoase.

Cine are lipsă de ceva din aceste specificate obiecte, să nu cumpere dintr'alt loc până nu se va informă în prima linie la marele fabricant Wagner, atât despre calitatea acelu obiect, cât și despre prețuri și condițiuni.

Acesta e cel mai bun izvor de procurat marfă de primul rang și în comparație foarte ieftin.

Nu Vă lăsați seduși de agenți, mergeți sau scrieți în persoană la sus numita firmă.

Cataloge se trimit gratis și franco.

In atențiunea cetitorilor!

Romanul din „Foaia Poporului“

Cu paloșul

poveste vitejească din vremea descălecatului Moldovei
de RADU ROSETTI

l'am scos și retipărit din Foaie. La asta ne-am văzut îndemnați în urma împrejurării, că dela începerea publicării lui în foaie, o seamă de cetitori ne-au tot cerut cutare și cutare număr. Ba abonații cei noi ni l'au cerut tot gratis, după cum l'am și dat timp de un an și jumătate. Dar de-o vreme înapoi nu l'am mai putut da în cinste, fiindcă tare mult ne costă numai hârtia și poșta. Am aflat însă cu cale a-l da pe un preț bagatel, din care să ne iese numai speșele cu hârtia, tiparul și poșta. Spre acest scop am pus

Prețul unui exemplar 2 coroane 60 bani

laolaltă cu trimiterea pe poștă. În foaie se va isprăvi romanul peste vreo câteva săptămâni, dar noi ne-am hotărât a-l scoate acum întreg, fiindcă mulți ne-au tot întrebat de el. Observăm însă, că am retipărit puține exemplare, din care cauză, cine dorește să-l aibă, să se grăbească cu comandarea. A doua oară nici pomenală nu este de-a se mai retipări, fiindcă sunt prea mari speșele. Sperăm de altcum, că se vor grăbi iubii noștri abonați să cumpere acest roman, care e vrednic a fi cetit de mic și mare, tinăr și bătrân. Îndeosebi abonații mai noi să grăbească a-și procura această carte istorică, ce se dă așa zicând aproape în cinste. Fiecare poate jertfi suma de 2 cor. 60 bani pentru o scriere ca asta, pe care cu drag o va ceti orișicine. Mai bine e a da banii pe-o carte cum se cade, decât a-i prădă prin cârcime, pe beuturi stricacioase.

Comandele sunt a se face prin trimiterea sumei de 2 cor. 60 bani înainte.
Cu ramburs (utánvétél) nu trimitem, decât comandându-se mai multe exemplare, altcum vine poșta prea scumpă.

Romanul „Cu paloșul“ e cea mai frumoasă și cea mai pătrunzătoare povestire din trecutul glorios al neamului nostru, care am putut-o publica în foaia noastră din bunăvoința autorului, marele istoric moldovean, dl Radu Rosetti.

Orice Român cu tragere de inimă pentru neamul său trebuie să rămână adânc pătruns cetind luptele sângeroase ale strămoșilor noștri, cari, prin foc și sabie au înfruntat năvălirile barbarilor și alungând pe asupritori, au pus din nou stăpânire pe plaiurile strămoșilor români.

Au fost vremuri de vifor, vremuri de glorie și de vitejie odinioară, când voevodul Bogdan, al doilea urmaș al falnicului Dragoș, a pornit din Maramurăș cu vitejii lui și trecând munții a pus stăpânire pe frumoasa Moldovă de azi.

De aceea romanul nostru „Cu paloșul“ este singura povestire mai plăcută și mai pe înțelesul tuturor în care ca într'o oglindă fermecată, vedem toate sbuciumările prin cari odinioară a trecut neamul nostru.

Dăm aci în câteva cuvinte înțelesul frumoasei povestiri, care nu trebuie să lipsească din nici o casă românească.

Românii se înmulțiseră în Maramurăș și în unele părți ale Ardealului așa de mult încât începură în partea de miază-noapte și răsărit a Daciei vechi să treacă peste hotare, în Moldova, și să întemeieze acolo sate nouă sub conducerea cnejilor (juzilor) lor. Lucru nu eră tocmai ușor, căci aveau de luptat cu lifte păgâne ca Cumani și Tătarii, cari năvăleau dinspre pustiurile Rusiei, nimicind tot pe unde treceau. În urma legendarului Voevod Dragoș, — cel dintâiu, care a descălecat pe câmpiile Moldovei, cu vitejii lui din

Maramurăș, — i-a urmat un renegeat numit Sasu, după mamă-sa care a fost săsoaică, un om stricat care asupria pe Români, luându-le toate bunurile, batjocorindu-i, încercându-i cu dijme și dări grele numai să-și facă mână bună pe lângă regele Ungariei Ludovic I. dela care atârna acest renegeat domnitor. Eră adevărat un vândut care pentru un os de ros se făcuse coadă la toporul străinului.

Pe timpul când acest renegeat domnitor stăpâniă peste hotărâle Moldovei, adevărat pe la începutul veacului al 14-lea, în ținutul Maramurășului, la Cuhnia, eră voevod român Bogdan. Acesta făcuse slujbe mari regelui Ludovic I., ca conducător al oștilor regelui în crâncenele răsboaie ce le-a purtat cu țările străine. Drept mulțămită pentru faptele vitejești, atât ale lui Bogdan, cât și ale lui Ștefan Stroici, vărul acestuia, regele și nemeșii i-au răsplătit cu batjocuri, căci, dragă doamne, cum să putea încovoia fudulia ungurească să laudă vitejiile unor Români?

Faptul acesta i-a mâhnit adânc pe acești doi viteji și au jurat, ca de aci înainte să lupte numai și numai pentru desrobirea neamului românesc din cătușele străinilor și mai ales să scape frumoasa Moldovă a lui Dragoș din mâinile spurcatului de Sas, care ajunsese spaima Românilor.

Și astfel voevodul Bogdan, prin vărul lui Stroici intră în legături strănse cu capii Românilor moldoveni, cu părintele Isaia, cu vestitul Toma Alimoș, cu cneazul Baloș, Liteanu și cu celelalte căpetenii, având sub mâna lor cete de voinici ca brazii, viteji în lupte, neînfrânți în răsboaie, frați de cruce cu codrul și veșnic logodiți cu moartea. Erău vestiții codreni din Vigheciu, arcașii de pe Siret, Ieșenii, Hotinenii, Orheeni, Lăpușenii și alte multe cete de viteji români cercați în răsboaie, toți dornici de a scăpa cât mai curând țara din mâna străinului. Mai eră printre

ei și vestitul haiduc „Păunașul Codrilor“, de numele căruia tremurâ orice liftă străină, dar în schimb îl proslăvea și îl binecuvântă întreaga obște românească. Frumos și chipeș, cu statura înaltă și chica neagră, viteaz și veșnic biruitor, eră visul drag al tuturor fetelor și multe ar fi murit fericite numai să-l poată vedea în toată măreția lui.

Cu astfel de bărbați a pornit voevodul Bogdan lupta de liberare a Românilor și prin ei a cucerit întâi puternica »Cetatea Neamțului«, care eră stăpâniată de cavaleri nemți și apoi rând pe rând toate cetățile și întăriturile, alungând pe dușman și întemeind principatul neatârnat al Moldovei.

Cetind acest roman și-se pare că retrăești vremile de glorie apusă ale strămoșilor noștri. Cu ce frumșetă e descris mai ales dragostea sfântă și curată a „Păunașului Codrilor“ către frumoasa Ileană, fca cneazului Baloș. Te înfiorezi de plăcere când cetești cum acesta cu puterea lui nebiruită a scăpat-o de douăori din mâinile Tătarilor și apoi după ce a scăpat din închisoarea în care a fost aruncat, cum a pornit cu foc și pară, secerând în drumul lui moarte și făcând pustiire în hoardele păgâne. Și mai departe moartea vitejească în luptă cu Tătarii a jupânesei Șalga, curajul căpitanului Gheorghită, bătăliile purtate de eroul neamului Toma Alimoș, iscusința părintelui Isaia, toate acestea sunt învățături mari pentru noi, ca să știm cum să prețuim neamul și legea strămoșilor, sunt credințele unui popor cu un trecut istoric atât de frumos și înălțător.

În momentele grele prin cari trece acum neamul românesc din țara sfântului Ștefan, romanul acesta vine ca un razim, ca o rază de lumină în casa oricărui adevărat român.

Să învățăm și noi să cinștim sfintele moaște ale trecutului, să cetim cărțile și să ne cunoaștem părinții neamului.

Administrația „Foaia Poporului“.

